

FOND ZA ZAŠTITU DEPOZITA

**GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU
FONDA ZA ZAŠTITU DEPOZITA
ZA 2014. GODINU**

Podgorica, maj 2015.

Fond za zaštitu depozita

**GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU FONDA ZA ZAŠTITU DEPOZITA ZA
2014. GODINU**

Podgorica, maj 2015.

SADRŽAJ

SPISAK UPOTRIJEBLJENIH SKRAĆENICA:	3
1.OSNOVNE INFORMACIJE O ZAŠTITI DEPOZITA	5
1.1.FOND ZA ZAŠTITU DEPOZITA	5
1.2.ČLANICE FONDA ZA ZAŠTITU DEPOZITA	6
1.3. NOVINE U MEDJUNARODNIM REGULATORNIM OKVIRIMA ZA EFIKASNIJIM SISTEMOM OSIGURANJA DEPOZITA.....	6
2.NIVO I STRUKTURA POJEDINIH KATEGORIJA DEPOZITA	7
2.1.UKUPNI DEPOZITI	7
2.2.DEPOZITI LICA KOJA NEMAJU PRAVO NA ISPLATU GARANTOVANOG DEPOZITA.....	9
2.3. DEPOZITI LICA KOJA IMAJU PRAVO NA ISPLATU GARANTOVANOG DEPOZITA.....	11
2.4. GARANTOVANI DEPOZITI	13
3. IZLOŽENOST FONDA PREMA BANKAMA	17
4. AKTIVNOSTI FONDA U 2014. GODINI	19
4.1 OPŠTE NAPOMENE	19
4.2. INVESTICIONE AKTIVNOSTI I RAČUNOVODSTVENI POSLOVI U 2014. GODINI	20
4.3. NORMATIVNO-PRAVNI POSLOVI.....	21
4.4. RAD UPRAVNOG ODBORA.....	22
4.5. LJUDSKI RESURSI	22
4.6. MEĐUNARODNA SARADNJA	22
5.FINANSIJSKO POSLOVANJE FONDA ZA ZAŠTITU DEPOZITA U 2014. GODINI	23
5.1.ISKAZ O UKUPNOM REZULTATU (BILANS USPJEHA) FONDA NA DAN 31.12.2014. GODINE	23
5.2.ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI (BILANS STANJA)	25
5.3. ISKAZ O PROMJENAMA NA KAPITALU	26
ANEX 1.....	28
6.CILJEVI I ZADACI FONDA U 2015. GODINI	27
7.DOGAĐAJI NAKON ZAVRŠETKA IZVJEŠTAJNOG PERIODA	27

SPISAK UPOTRIJEBLJENIH SKRAĆENICA:

ANO	<i>Agencija za nadzor osiguranja</i>
CBCG	<i>Centralna banka Crne Gore</i>
EBRD	<i>(European Bank for Reconstruction and Development) Evropska banka za obnovu i razvoj</i>
EFDI	<i>(European Forum of Deposit Insurers) Evropska asocijacija institucija za osiguranje depozita</i>
EC	<i>(European Commission) Evropska komisija</i>
EU	<i>(European Union) Evropska unija</i>
Fond	<i>Fond za zaštitu depozita</i>
FSAP	<i>(Financial Sector Assessment Program) Finansijski sektor za procjene programa</i>
IADI	<i>(International Association of Deposit Insurers) Medjunarodna asocijacija institucija za osiguranje depozita</i>
KHOV	<i>Komisija za hartije od vrijednosti</i>
MF	<i>Ministarsvo finansija</i>
MMF	<i>(International Monetary Fund) Medjunarodni monetarni fond</i>
SB	<i>(World bank) Svjetska banka</i>
UO	<i>Upravni odbor</i>
Zakon	<i>Zakon o zaštiti depozita</i>
94/19 EC	<i>Directive 94/19/EC of the European Parliament and of the Council of 30 May 1994 on deposit-guarantee schemes</i>
2014/49 EC	<i>Directive 2014/49/EC of the European Parliament and of the Council of 16 April 2014 on deposit-guarantee schemes</i>

Neznatno sporijim tempom u odnosu na 2013. godinu, svjetska ekonomija je nastavila sa rastom i u 2014. godini, zabilježivši stopu rasta od 3,3% (naspram 3,0% u 2013. godini). Rast je bio relativno neujednačen i tokom 2014. godine, pa tako MMF procjenjuje da su napredne ekonomije rasle po stopi od 1,8%, a ekonomije u usponu / razvoju po stopi od 4,4%. Procjena je i da je obim trgovine roba i usluga u svijetu ostvario rast tokom 2014. godine, i to od 3,1% (takodje 2,7% u 2013. godini).

Dakle, neujednačen razvoj je karakterisao i razvijena tržišta i tržišta u usponu. Strukturni problemi u nekim zemljama u razvoju i činjenica da u Evropskoj uniji i Japanu još nije uspostavljen stabilan rast, odnosno siguran izlazak iz recesije ukazuju da, iako je trend rasta globalne ekonomije pozitivan, rizici su i dalje prisutni.

Crna Gora, kao mala i otvorena ekonomija, a uz to i eurizovana, veoma je izložena globalnim ekonomskim kretanjima. Posmatrano sa aspekta spoljnotrgovinske razmjene, Crna Gora je najviše povezana sa regionom Zapadnog Balkana i EU. Međutim, kako je sam region i povezan sa EU, to su veze Crne Gore sa tržištem EU još izraženije.

U oblasti ekonomskih kriterijuma, procjenjuje se da je crnogorska ekonomija zabilježila manji rast od očekivanog. Stopa rasta od 1,5%¹ u 2014. godini nije zadovoljavajuća za crnogorsku ekonomiju, imajući u vidu trenutnu razliku u nivou životnog standarda u odnosu na zemlje EU, prema kojima crnogorsko društvo nastoji da konvergira, iako se u odnosu na region Crna Gora kotira solidno.

Pregovori sa Evropskom unijom

Nastavljen je pozitivan kontinuitet u dijalogu Crne Gore s državama članicama EU, realizovan posredstvom bilateralnih konsultacija i ekspertske podrške. Fokus ostaje na jačanju institucija u pravcu efikasnijeg ispunjavanja ciljeva i zadataka evropske agende, praćen sprovođenjem usvojenih zakonskih propisa u oblasti pravosuđa i obezbjeđenjem preduslova za dalji ekonomski rast.

U toku 2014. godine su sprovedene značajne aktivnosti od strane učesnika finansijskog sistema, medju kojima je i učešće Fonda, vezane za ispunjenje obaveza na putu pristupanja Crne Gore EU. Pripremljen je revidirani Program pristupanja Crne Gore EU 2014–2018. godine, u dijelu koji se odnosi na nadležnost Centralne banke Crne Gore i ostalih učesnika finansijskog sistema.

Bankarski sistem u Crnoj Gori

U cilju podsticanja i očuvanja zdravog bankarskog sistema, kontinuirano je nadgledano i analizirano stanje u bankarskom sistemu Crne Gore. Upravljanje medjunarodnim rezervama vršeno je na principima likvidnosti i sigurnosti. Uspješno su izvršene i aktivnosti u vezi sa ulogom CBCG kao fiskalnog agenta. Dakle, bankarski sistem je stabilan, solventan i likvidan, što potvrđuju koeficijenti likvidnosti i solventnosti koji su tokom posmatranog perioda bili značajno iznad propisanog nivoa.

Medjutim, i dalje su u bankarskom sistemu izraženi pojedini rizici, što pokazuje da posebna pažnja treba biti posvećena očuvanju finansijske stabilnosti, na kojoj zajednički moraju raditi CBCG, Ministarstvo finansija, Komisija za hartije od vrijednosti, Agencija za nadzor osiguranja i Fond.

Na kraju, crnogorski sistem zaštite depozita je u najvećem dijelu uskladjen sa osnovnim principima zaštite depozita u EU, pri čemu su aktivnosti Fonda usmjerene na dalju implementaciju medjunarodnih standarda za sistem zaštite depozita. Tako, zajedno sa ostalim učesnicima finansijskog sistema, Fond značajno doprinosi stabilnosti bankarskog i ukupnog finansijskog sistema.

¹ Preliminaran podatak koji je Monstat objavio 29.04.2015.godine, dok će konačan podatak biti objavljen krajem septembra ove godine.

1. OSNOVNE INFORMACIJE O ZAŠTITI DEPOZITA

1.1. Fond za zaštitu depozita

Kako bi se omogućilo da deponenti što prije dodju do svojih depozita zarobljenih u banci u stečaju, Zakonom o zaštiti depozita iz 2003. godine osnovan je Fond za zaštitu depozita, uređen sistem za zaštitu depozita i postavljeni su principi poslovanja Fonda. Prva sredstva u Fond uplatila je CBCG, a dalje je Zakonom propisano izdvajanje sredstava za Fond, na ex ante osnovi, od strane banaka članica Fonda. Sve banke registrovane u Crnoj Gori, odnosno, banke koje su dobile licencu za rad od CBCG, su Zakonom obavezne uplaćivati premiju, koja je jednaka za sve banke, a obračunava se po premijskoj stopi na ukupne depozite, i sredstva Fonda se koriste za isplatu deponenata u slučaju stečaja banke.

Izmjenama i dopunama Zakona, koje su uslijedile u 2005. godini, izvršena su usklađivanja sa direktivom 94/19 EC. Pojavom velike ekonomske i finansijske krize 2008. godine, javila se potreba za drugačijim regulisanjem zaštite depozita, pa je Crna Gora reagujući na izazove krize donijela set zakona u julu 2010. godine („Službeni list CG”, br. 44/10). Evropska komisija u saradnji sa ostalim regulatorima finansijskog sistema EU pripremila i u 2014. godini usvojila novu direktivu 2014/49 EC. Zaštita depozita u Crnoj Gori je u najvećoj mjeri usklađena sa izmijenjenim principima zaštite depozita u skladu sa navedenom direktivom 2014/49 EC.

Misija Fonda

Da obezbijedi sigurnost uloga (novčanih sredstava) građana i pravnih lica u bankama i da efikasno i brzo isplati garantovane depozite, u slučaju pokretanja stečaja u bilo kojoj banci u Crnoj Gori.

Vizija Fonda

Stabilan finansijski sistem, zasnovan na sigurnosti građana i pravnih lica, da su njihovi depoziti u banci zaštićeni u slučaju stečaja banke.

Ciljevi Fonda

Unapredjenje povjerenja deponenata u crnogorski bankarski sistem sa poboljšanjem finansijske stabilnosti u Crnoj Gori i zaštita deponenata od gubitka sredstava u slučaju stečaja banke. Navedene ciljeve Fond ostvaruje jasno definisanim obavezama prema deponentima, promovisanjem povjerenja javnosti u sistem, smanjujući troškove kod rješavanja problema banke u stečaju i obezbjedjivanjem sredstava za zaštitu deponenata kod banke u stečaju.

Upravljanje Fondom

Fondom upravlja Upravni odbor u sastavu od tri člana. Članove UO Fonda imenuje Savjet CBCG, s tim što jednog člana imenuje na prijedlog Ministarstva finansija i jednog na prijedlog Udruženja banaka i finansijskih institucija Crne Gore. U skladu sa Zakonom, UO Fonda održava sjednice najmanje jednom u tri mjeseca.

Direktora Fonda, na osnovu konkursa, imenuje UO Fonda na period od četiri godine i može biti ponovo imenovan. Direktor Fonda predstavlja i zastupa Fond, rukovodi njegovim radom i odgovoran je za zakonitost poslovanja Fonda.

Sjedište Fonda je u Podgorici, ulica Miljana Vukova b.b.

Web adresa: www.fzdcg.org i e-mail adresa: ; fzd@t-com.me

1.2. Članice Fonda za zaštitu depozita

U 2014. godini u bankarskom sektoru Crne Gore poslovalo je dvanaest banaka, odnosno, u poređenju sa 2013. godinom posluje jedna banka više. Dakle, osnovana je nova banka, nastala kao rezultat crnogorsko-njemačkog partnerstva, "Lovćen banka AD Podgorica" (tri domaće banke i devet banaka sa stranom vlasničkom strukturom).

Sve banke su članice Fonda, odnosno, depoziti deponenata u svim bankama su zaštićeni crnogorskim sistemom zaštite depozita u skladu sa Zakonom. Banke su na ime zaštite depozita platile premiju za 2014. godinu u iznosu od 10.786.978€ (10.736.978€ na ime redovne premije i 50.000€ na ime početne premije).

Dvije dominantne kategorije u strukturi depozita banaka, privreda i stanovništvo, učestvovala su sa 90,75% u ukupnim depozitima na kraju 2014. godine.

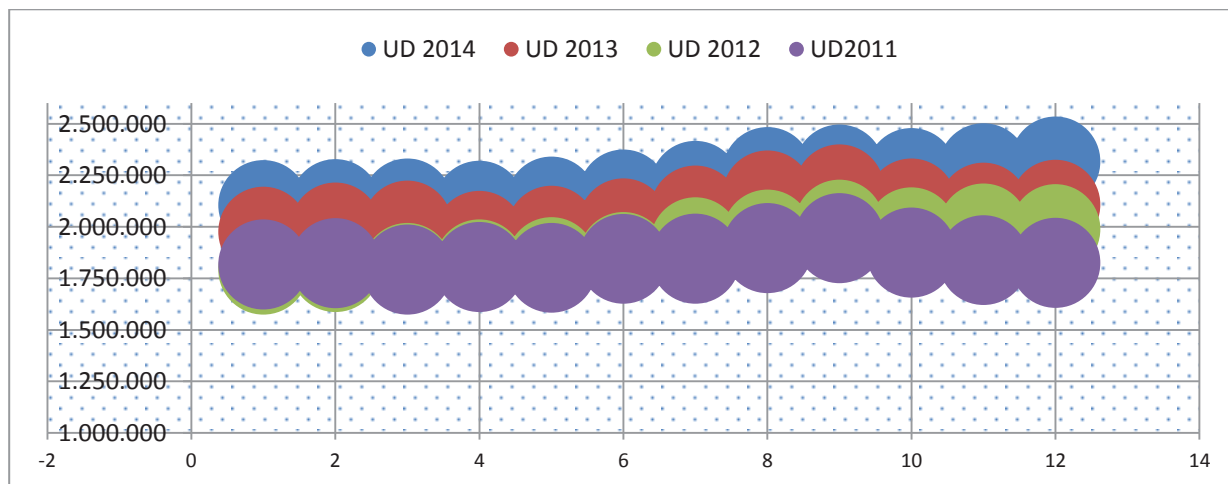
Na dan 31.12.2014. godine depoziti koji nisu pokriveni sistemom osiguranja depozita čine 9,25% ukupnih depozita.

Grafik br. 1 predstavlja trend kretanja ukupnih depozita u periodu 2011-2014. godine. Prosječno mjesečno, depoziti su tokom 2014. godine imali promjene približno istog inteziteta kao i u 2013. godini.

Rast ukupnih depozita tokom posmatranog jednogodišnjeg perioda najvećim dijelom je posljedica rasta depozita stanovništva (7,52%) i pravnih lica (19,45%).

Značajnija tendencija rasta ukupnih depozita u trećem kvartalu svake godine uslovljena je rastom prihoda u toku ljetnje turističke sezone – rast 5,63% i evidentna je od 2006. godine (od kada Fond prati podatke o kretanju depozita).

Grafik 1. Kretanje ukupnih depozita banaka, u period 2011.- 2014.godine u 000 €

*Izvor: mjesečni izvještaji banaka

1.3. Novine u međunarodnim regulatornim okvirima za efikasnijim sistemom osiguranja depozita

Najvažnije Evropske regulative sistema osiguranja depozita su finalizirane u proljeće 2014. godine, na bazi intezivnih debata u okviru Evropskih tijela tokom 2013. godine.

Novim odredbama su uvedene promjene u sistemima osiguranja depozita kod članica EU, uz zahtjev od kompetentnih nacionalnih vlasti da ih prenesu u nacionalni pravni okvir u toku 2015. godine.

Najvažnije odredbe u skladu sa EU regulativama koje se tiču sistema osiguranja depozita su:

- Direktiva 2014/49 EC za sistem osiguranja depozita;
- EC Direktiva za uspostavljanje pravila za sanaciju kreditnih i finansijskih institucija.

U skladu sa navedenim, najvažnije promjene u sistemu osiguranja depozita kod svih članica EU su: uspostavljeni nivo garantovanih depozita je obavezan i iznosi 100.000€ po deponentu po banci i sistem osiguranja depozita je obavezan da isplata garantovanih depozita otpočne u roku od 7 radnih dana od dana stečaja banke, umjesto sadašnjih 20 radnih dana, sa implementacijom najkasnije do januara 2024. godine, sa sledećim fazama u periodu tranzicije .

- od dana stupanja na snagu direktive 2014/49 EC do 31. decembra 2018. godine rok početka isplate se može zadržati do 20 radnih dana;
- u periodu od 1. januara 2019. godine do 31. decembra 2020. godine rok početka isplate će se smanjiti na 15 radnih dana;
- u periodu od 1. januara 2021. godine do 31. decembra 2023. godine rok početka isplate će se smanjiti na 10 radnih dana;

Na globalnom nivou, izuzetno značajan dokument za postavljanje efikasnijeg sistema osiguranja depozita je "Core Principles for Effective Deposit Insurance Systems" - "Osnovni principi za efikasan sistem osiguranja depozita". Naime, 2009. godine, Svjetska asocijacija fondova za zaštitu depozita, u saradnji sa Basel Committee on Banking Supervision (BSBS), je uspostavila međunarodni dokument, "Osnovni principi za efikasan sistem osiguranja depozita", sa kojima se trebaju uskladiti sistemi osiguranja depozita na nacionalnom nivou i kojima je specificirana saradnja sa ostalim učesnicima finansijskog sistema.

Navedeni principi su zvanično usvojeni u 2011. godini od strane Financial Stability Board (FSB), i od tada ih Svjetska banka (World Bank) i Međunarodni monetarni fond (International Monetary Fund) koriste kod procjena finansijskog sistema.

2. NIVO I STRUKTURA POJEDINIH KATEGORIJA DEPOZITA

2.1. Ukupni depoziti

Ukupni depoziti banaka na 31.12.2014. godine iznose 2.317.256.000 €, dok su na 31.12.2013. godine ukupni depoziti banaka iznosili 2.107.443.000 €. U odnosu na kraj prethodne godine ukupni depoziti banaka su povećani za 9,96% (rast ukupnih depozita u 2013.godini iznosio je 5,97%).

Tokom 2014. godine ukupni depoziti su prosječno kvartalno rasli po sledećim stopama: prvi kvartal - 0,40%, drugi kvartal - 2,05%, treći kvartal - 5,63%, četvrti kvartal 1,70%.

Tabela 1. Stanje ukupnih depozita po kvartalima u 2014. godini (u 000 €)

	31.12.2013.	31.03.2014.	30.06.2014.	30.09.2014.	31.12.2014.
UKUPNO	2.107.443	2.113.561	2.156.969	2.278.449	2.317.256

**Izvor: mjesečni izvještaji banaka*

Najveći deponenti sredstava su sektori stanovništva i privrede. Depoziti ova dva sektora bilježe rast tokom 2014 . godine.

Učešće sredstava deponovanih od strane sektora stanovništva u ukupnim depozitima kod banaka na 31.12.2014. godine iznosi 1.309 miliona eura, odnosno 56,50%, čineći ih time i najznačajnijim deponentima crnogorskog bankarskog sistema. Broj deponenata sektora stanovništva na kraju 2014. godine iznosi 867.903, odnosno 92,90% ukupnog broja deponenata.

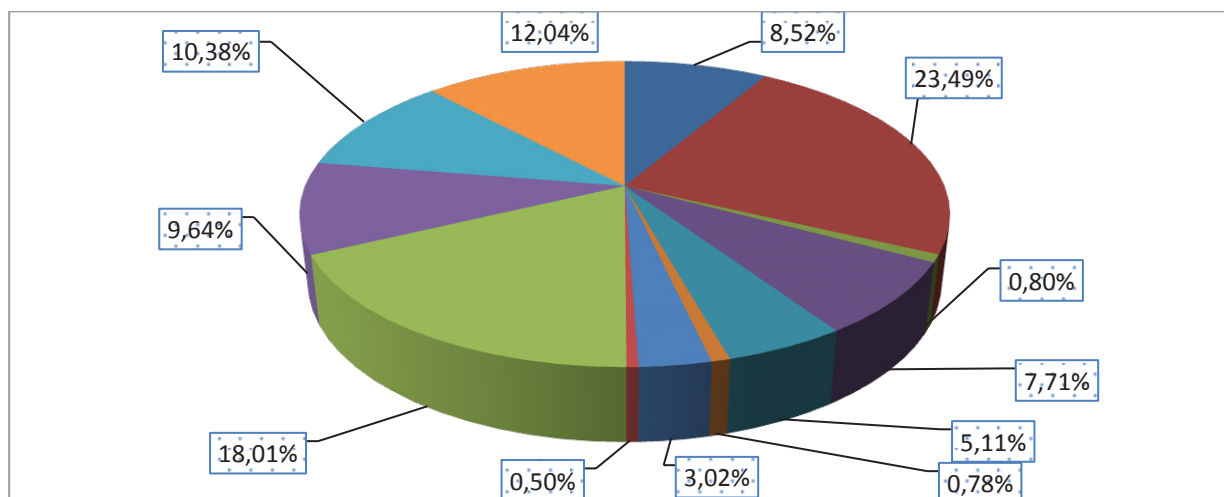
Na sektor privrede odnosi se 34,25% ukupnih depozita u bankama, odnosno 793,4 miliona eura. Broj deponenata sektora privrede na kraju 2014. godine iznosi 64.200, odnosno 6,80% ukupnog broja deponenata.

Broj deponenata ukupnih depozita na kraju 2014. godine iznosi 934.330 odnosno za 4,57% više u odnosu na kraj 2013. godine (kada je iznosio 893.454).

Evidentno je da se procentualno učešće banaka u ukupnim depozitima, iz godine u godinu mijenja, odnosno nastavlja se preraspodjela depozita po bankama u bankarskom sistemu Crne Gore (na kraju 2008. godine dvije banke su imale 60,33%, šest banaka 37,32%, a tri banke 2,35% depozitnog portfolija bankarskog sektora).

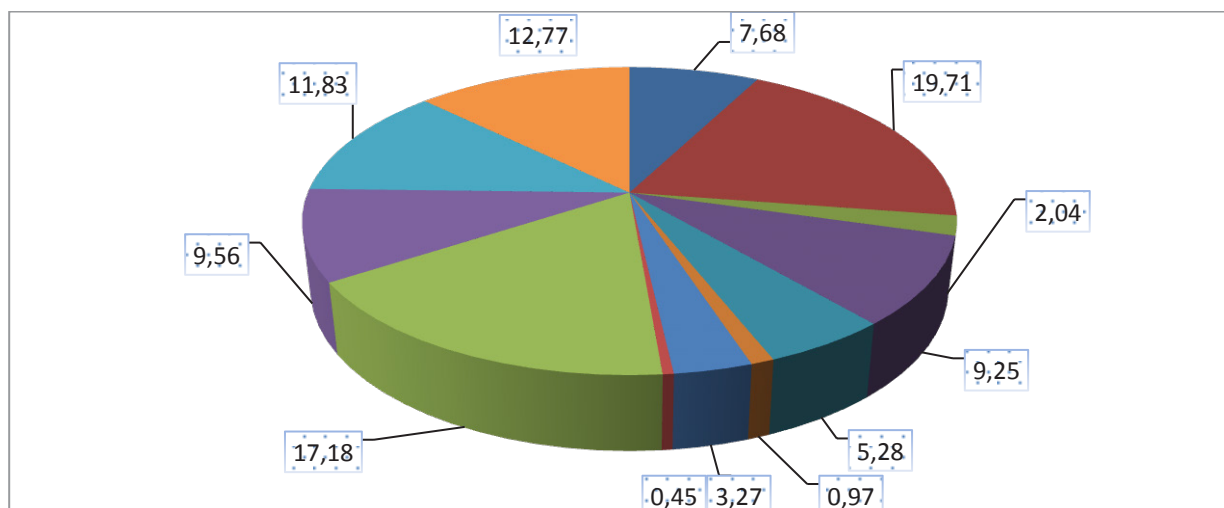
Učešće pojedinih banaka u ukupnom depozitnom portfoliju na kraju 2013. godine i na kraju 2014. godine predstavljeno je grafikima 2 i 3.

Grafik 2. Učešće banaka u ukupnim depozitima (2.107.443.000 €) na 31.12.2013. godine

*Izvor: mjesečni izvještaji banaka

Grafik 3. Učešće banaka u ukupnim depozitima (2.317.256.000 €) na 31.12.2014. godine

*Izvor: mjesečni izvještaji banaka

Dok je na kraju 2013. godine najveća banka po veličini ukupnih depozita imala 23,49% učešća u ukupnim depozitima, na kraju 2014. godine njeno procentualno učešće u ukupnim depozitima smanjeno na 19,71% .

Druga banka po veličini ukupnih depozita je zabilježila smanjenje procentualnog učešća sa 18,01% na 17,18%.

Treća banka po veličini ukupnih depozita je zabilježila neznatno povećanje procentualnog učešća sa 12,04% na 12,77%.

Povećanje procenta individualnog učešća banaka u ukupnim depozitima sa 7,75% na 9,25% (za 1,50%) odnosno sa 10,44% na 11,83% (1,40%) evidentno je kod dvije banke, dok su ostale banke ostale na približno istom nivou učešća u ukupnim depozitima na kraju 2014. godine u odnosu na kraj 2013. godine.

2.2. Depoziti lica koja nemaju pravo na isplatu garantovanog depozita

Depoziti lica koja, u skladu sa članom 6 stav 2 tačke 1-12 i stav 3 tačke 1-2 Zakona, nemaju pravo na isplatu garantovanog depozita, predstavljeni su u tabeli 2, na kraju svakog kvartala u 2014. godini.

Depoziti lica koja nemaju pravo na isplatu garantovanog depozita na dan 31.12.2014. godine iznose 214.389.000€, dok su na dan 31.12.2013. godine iznosili 225.324.000 €. U odnosu na kraj prethodne godine ova kategorija depozita je smanjena za 4,85%.

Podaci po kvartalima za 2014. godinu ukazuju na neznatno povećanje ovih depozita u prvom, drugom, i trećem kvartalu, a veće smanjenje u četvrtom kvartalu (5,79%) usled čega su ovi depoziti na kraju 2014. godine smanjeni za 4,85% u odnosu na kraj 2013. godine.

Broj deponenata koji nemaju pravo na isplatu garantovanog depozita na kraju 2014. godine iznosi 2.227 odnosno za 14,61% više u odnosu na kraj 2013. godine (kada je iznosio 1.943).

Tabela 2. Depoziti lica koja nemaju pravo na isplatu garantovanih depozita po kvartalima u 2014. godini (u 000€)

	31.12.2013.	31.03.2014.	30.06.2014.	30.09.2014.	31.12.2014.
Depoziti lica koja nemaju pravo na isplatu	225.324	226.300	227.869	227.556	214.389
UKUPNI DEPOZITI	2.107.443	2.113.561	2.156.969	2.278.449	2.317.256
% učešća u ukupnim depozitima	10,69	10,71	10,56	9,99	9,25

*Izvor: mjesečni izvještaji banaka

Na dan 31.12.2014. godine ova kategorija depozita čini 9,25% ukupnih depozita. Učešće ove kategorije depozita u ukupnim depozitima je izmijenjeno u odnosu na 31.12.2013. godine kada je iznosilo 10,69% ukupnih depozita..

Depoziti državnih organa i organizacija imaju najveće učešće u strukturi depozita lica koja nemaju pravo na isplatu garantovanih depozita (41,53%). Učešće depozita finansijskih institucija u ovoj kategoriji depozita iznosi 5,61%, dok učešće depozita pravnih lica koja se bave poslovima osiguranja iznosi 17,78% a depoziti pravnih lica koja direktno ili indirektno učestvuju sa 5% ili više u kapitalu ili glasačkim pravima u toj banci iznosi 19,40%.

Procentualno smanjenje depozita lica koja nemaju pravo na isplatu garantovanog depozita (4,85%) na kraju 2014. godine u odnosu na kraj 2013. godine je posljedica sljedećih promjena strukture ove kategorije depozita:

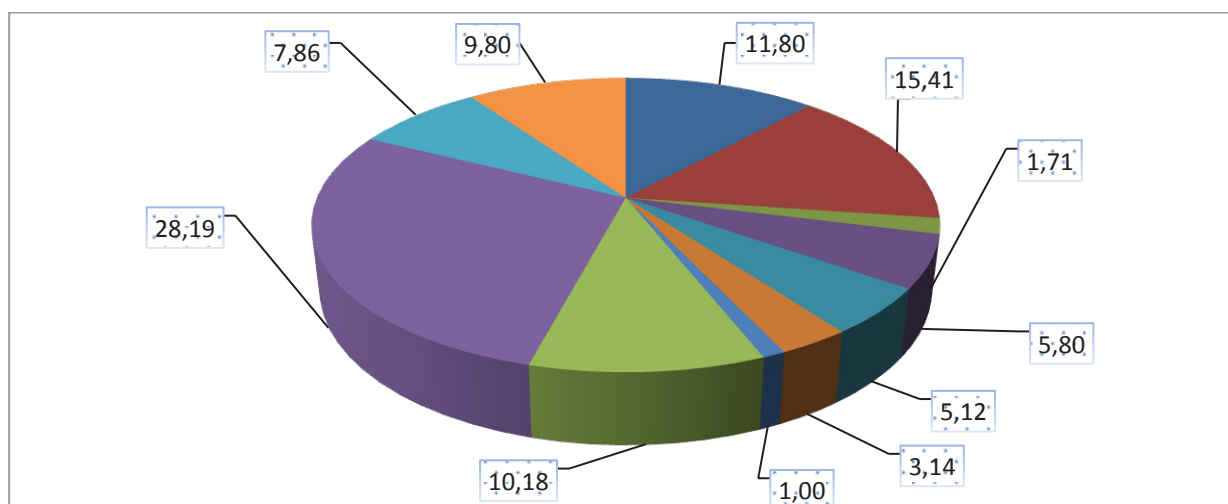
- depoziti lica koja su članovi organa upravljanja banke, lica odgovorna za dnevno poslovanje banke, rukovodioci organizacionih djelova u banci, pravna lica u kojima ova lica imaju direktno ili indirektno vlasništvo 5% ili više kapitala ili glasačkih prava, kao i njihovi bračni drugovi i djeca (povećanje za 71,48% odnosno 6 miliona eura);
- depoziti državnih organa i organizacija i organi i organizacije opštine, odnosno drugog oblika lokalne samouprave (povećanje za 27,23% odnosno 19 miliona eura);

U navedenom periodu sledeće kategorije depozita lica koja nemaju pravo na isplatu garantovanog depozita su zabilježile smanjenja:

- depoziti pravnih lica koja se bave poslovima osiguranja (smanjenje za 22,05% odnosno 10 miliona eura);
- depoziti fondova za obavezno zdravstveno, penziono i socijalno osiguranje (smanjenje za 55 % odnosno 3,3 miliona eura);
- depoziti banke, kreditne unije, mikrokreditne finansijske institucije i lica koja obavljaju kreditno-garantne poslove (smanjenje za 60,55% odnosno 18 miliona eura).
- depoziti imaoaca hartija od vrijednosti i drugih finansijskih instrumenata koje je izdala ili čiju isplatu garantuje banka (smanjenje za 80,20% odnosno 2,9 miliona eura) .

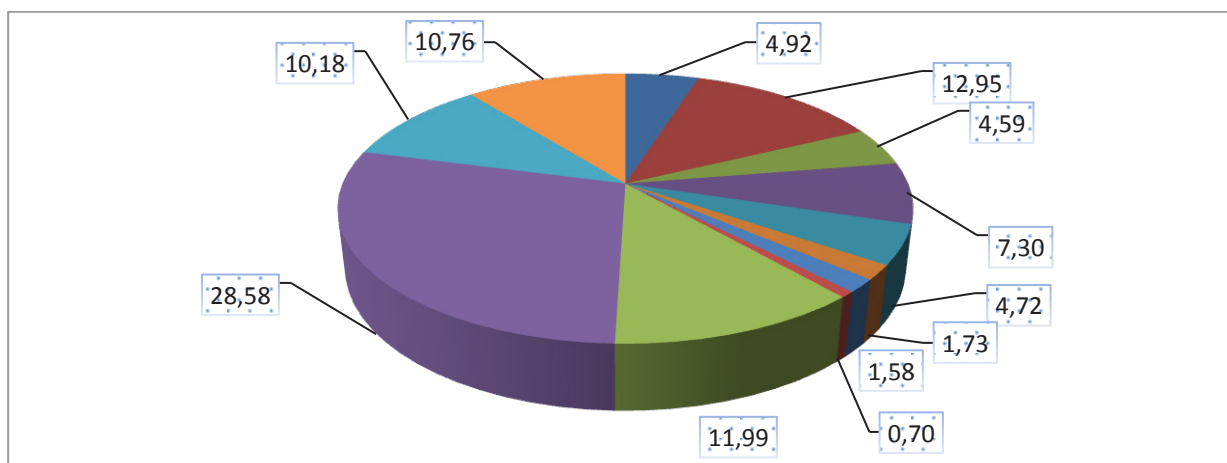
Ostale kategorije depozita lica koja nemaju pravo na isplatu garantovanog depozita nijesu imale značajnije promjene na kraju ovog izvještajnog perioda u odnosu na prethodni izvještajni period.

Grafik 4. Depoziti lica koja nemaju pravo na isplatu garantovanog depozita po bankama na dan 31.12.2013. godine

*Izvor: mjesečni izvještaji banaka

Grafik 5. Depoziti lica koja nemaju pravo na isplatu garantovanog depozita po bankama na dan 31.12.2014. godine

*Izvor: mjesečni izvještaji banaka

Kretanje kategorije depozita deponenata koji nemaju pravo na isplatu garantovanog depozita nema direktnog uticaja na sistem zaštite depozita, ali neophodno je pratiti njihova kretanja sa stanovišta odnosa ukupnih i garantovanih depozita za utvrđivanje metodologije visine stope za obračun redovne premije.

2.3. Depoziti lica koja imaju pravo na isplatu garantovanog depozita

Svi deponenti, čiji depoziti nijesu isključeni u smislu člana 6 stav 2 tačke 1-12 i stav 3 tačke 1-2 Zakona, imaju pravo na isplatu garantovanog depozita (tabela 3).

Depoziti lica koja imaju pravo na isplatu garantovanog depozita, odnosno, ukupni depoziti fizičkih i pravnih lica koja se uključuju u sistem zaštite depozita na 31.12.2014. godine iznose 2.102.867.000 €, dok su na 31.12.2013. godine iznosili 1.882.119.000 €. Ova kategorija depozita bilježi rast na godišnjem nivou od 11,73%.

Depoziti lica koja imaju pravo na isplatu garantovanog depozita su povećani u prvom kvartalu 2014. godine za 0,27% u odnosu na zadnji kvartal 2013. godine. U drugom kvartalu 2014. godine ostvareno je takodje povećanje ovih depozita (2,22%) u odnosu na prvi kvartal iste godine. U trećem kvartalu 2014. godine depoziti lica koja imaju pravo na isplatu garantovanog depozita su povećani za 6,31% u odnosu na prethodni kvartal iste godine. U četvrtom kvartalu 2014. godine takodje je evidentan njihov porast u odnosu na treći kvartal (2,53%).

Tabela 3. Depoziti lica koja imaju pravo na isplatu garantovanog depozita (u 000 €)

	UKUPNO	Fizička lica	Pravna lica		
	1	2	3	%	%
31.12.2013.	1.882.119	1.217.919	664.200	64,71	35,29
31.03.2014.	1.887.260	1.216.880	670.380	64,48	35,52
30.06.2014.	1.929.100	1.223.095	706.005	63,40	36,60
30.09.2014.	2.050.893	1.277.661	773.232	62,30	37,70
31.12.2014.	2.102.867	1.309.415	793.451	62,27	37,73
31.12.14. / 31.12.13. %	11,73	7,51	19,46		
31.12.14. – 31.12.13.	220.748	91.497	129.251		

Izvor: mjesečni izvještaji banaka

U strukturi depozita lica koja imaju pravo na isplatu garantovanog depozita dominiraju depoziti fizičkih lica. Na stanovništvo se odnosi 62,27% dok depoziti pravnih lica čine 37,73% depozita lica koja imaju pravo na isplatu garantovanog depozita.

Struktura ovih depozita na kraju 2014. godine nije značajnije promijenjena u odnosu na kraj 2013. godine. Obije kategorije depozita su u posmatranom izvještajnom periodu zabilježile rast (fizička lica 7,52% a pravna lica 19,45%), tako da rast ove kategorije depozita na ukupnom nivou iznosi 11,73%.

Tabela 3.1. Broj deponanata koji imaju pravo na isplatu garantovanog depozita

	UKUPNO	Fizička lica	Pravna lica		
	1	2	3	%	%
31.12.2013.	891.522	830.329	61.193	93,14	6,86
31.03.2014.	895.061	833.336	61.725	93,10	6,90
30.06.2014.	900.952	838.070	62.882	93,02	6,98
30.09.2014.	912.996	849.169	63.827	93,01	6,99
31.12.2014	932.105	867.903	64.202	93,11	6,89
31.12.14. / 31.12.13. %	4,55	4,53	4,92		
31.12.14. – 31.12.13.	40.583	37.574	3.009		

*Izvor: mjesečni izvještaji banaka

Ukupan broj deponenata koji imaju pravo na isplatu garantovanog depozita u 2014. godini povećao se na 932.105 (891.522 na kraju 2013. godine), odnosno za 4,55%, pri čemu se broj deponenata fizičkih lica povećao za 4,53% a broj deponenata pravnih lica za 4,92%.

Na dan 31.12.2014. godine, 932.105 deponenta ima pravo na isplatu garantovanih depozita. Od ovog broja deponenata njih 103.818 (što je za 1.193 deponenata, ili 1,14%, manje u odnosu na 31.12.2013.godine) ima dospjele obaveze prema banci veće od depozita. U tabeli 3.2. kolona 1. dat je broj deponenata koji imaju depozit veći od dospjelih obaveza prema banci, odnosno broj deponenata kojima bi, u slučaju uvođenja stečaja u bankama, Fond izvršio isplatu garantovanih depozita (828.287 deponenata).

Tabela 3.2. Broj deponenata koji imaju depozit² veći od dospjelih obaveza prema banci

	UKUPNO	Fizička lica	Pravna lica		
	1	2	3	%	%
31.12.2013.	786.511	730.147	56.364	93.13	6.87
31.03.2014.	781.086	724.282	56.804	92.88	7.12
30.06.2014.	795.186	737.383	57.803	92.73	7.27
30.09.2014.	807.506	748.512	58.994	92.72	7.28
31.12.2014	828.287	768.995	59.292	92.83	7.17
31.12.14. / 31.12.13. %	5,31	5,32	5,19		
31.12.14. – 31.12.13.	41.776	38.848	2.928		

*Izvor: mjesečni izvještaji banaka

²Garantovani depozit utvrđuje se pojedinačno za svakog deponenta, na način što se ukupna sredstva deponenta po svim njegovim depozitima na dan nastanka zaštićenog slučaja, uključujući i dospjelu kamatu, umanje za iznos dospjelih obaveza tog deponenta prema banci (otuda razlika u broju deponenata u tabeli 3.2. i tabeli 3.1., jer jedan broj deponenata ima veće dospjele obaveze od depozita).

Ukupan broj deponenata koji imaju pravo na isplatu garantovanog depozita i istovremeno veći depozit od dospjelih obaveza (broj deponenata garantovanog depozita) na kraju 2014. godine je povećan za 5,31% u odnosu na kraj 2013. godine.

Navedeni podaci ukazuju da porast broja deponenata najvećim dijelom proizilazi iz disperzije rizika, odnosno držanja depozita jednog te istog deponenta kod više banaka (ovo se odnosi kako na fizička tako i na pravna lica).

2.4. Garantovani depoziti

Garantovani depoziti na dan 31.12.2014. godine iznose 1.063.632.000 €, dok su na dan 31.12.2013. godine iznosili 952.047.000 €. U odnosu na kraj prethodne godine ova kategorija depozita je povećana za 11,72%.

Usvajanjem novog Zakona i usklađivanjem sa direktivom 2009/14 EC, povećan je nivo zaštite sa 5.000 € na 50.000 € i skraćen rok isplate sa 90 dana na 20 radnih dana. U zadnjem kvartalu 2010. godine i u 2011. godini garantovani depozit iznosio je 20.000 €, a u 2012. godini 35.000 €. Od 01.01.2013. godine garantovani depozit iznosi 50.000 €.

Ukupni garantovani depoziti su tokom 2014. godine imali neujednačen rast na kvartalnom nivou. U prvom kvartalu 2014. godine su neznatno povećani (0,24%) u odnosu na zadnji kvartal 2013. godine. U drugom kvartalu ostvareno je povećanje ovih depozita (2,04 %) u odnosu na prvi kvartal. U trećem kvartalu 2014. godine garantovani depoziti su povećani za 7,20% u odnosu na prethodni kvartal. U četvrtom kvartalu 2014. godine je nastavljena tendencija rasta garantovanih depozita, tako da su povećani za 1,88% u odnosu na treći kvartal iste godine .

Na dan 31.12.2013. godine garantovani depoziti učestvovali su 45,18% u ukupnim depozitima, a na dan 31.12. 2014. godine iznose 45,90% ukupnih depozita.

Tabela 4. Učešće garantovanih depozita u ukupnim depozitima u 2014. godini (u 000 €)

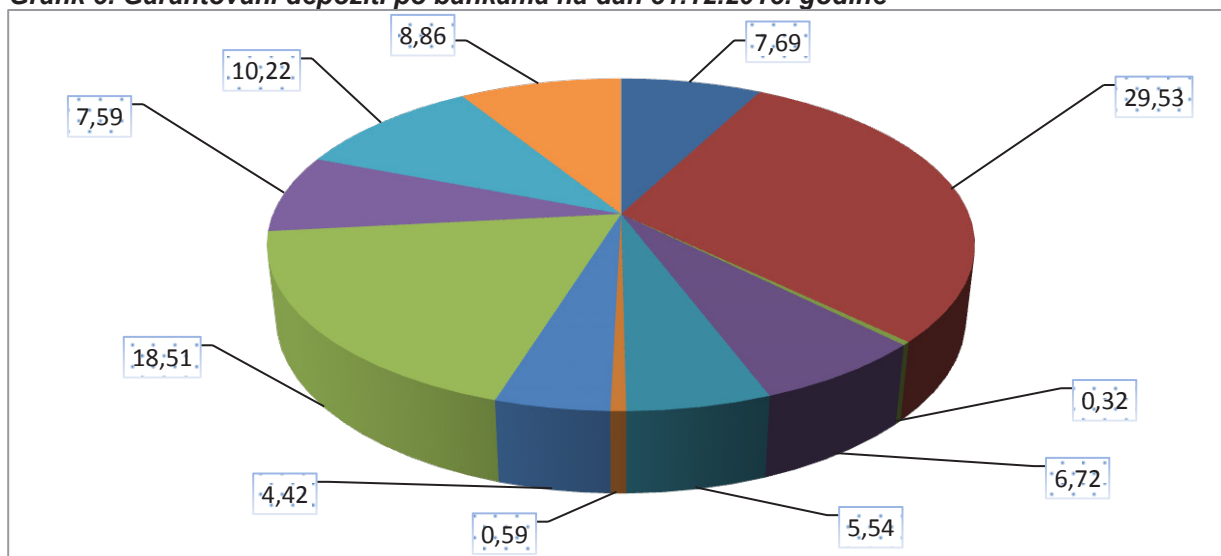
	31.12.2013. GD – 50,000€	31.03.2014. GD – 50,000€	30.06.2014. GD – 50,000€	30.09.2014. GD – 50,000€	31.12.2014. GD – 50,000€
GARANTOVANI DEPOZITI	952.047	954.301	973.806	1.043.965	1.063.632
UKUPNI DEPOZITI	2.107.443	2.113.561	2.156.969	2.278.449	2.317.256
UČEŠĆE GD* u UD** %	45,18%	45,15%	45,15%	45,82%	45,90%

**Izvor: mjesečni izvještaji banaka *Garantovani depoziti GD; **Ukupni depoziti UD*

Na dan 31.12.2014. godine, garantovani depoziti su za 111,6 miliona € veći od garantovanih depozita na dan 31.12.2013. godine.

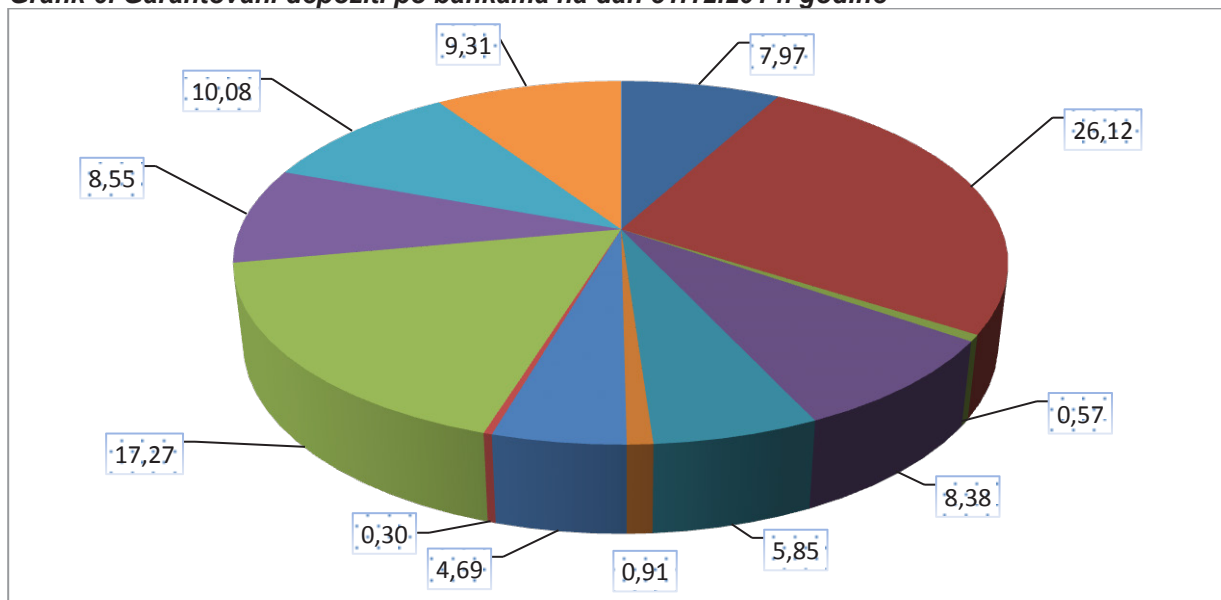
Iako su u toku izvještajnog perioda garantovani depoziti povećani, struktura garantovanih depozita po bankama na kraju 2014. godine nije se značajnije promijenila u odnosu na strukturu na kraju 2013. godine.

Grafik 5. Garantovani depoziti po bankama na dan 31.12.2013. godine

*Izvor: mjesečni izvještaji banaka

Grafik 6. Garantovani depoziti po bankama na dan 31.12.2014. godine

*Izvor: mjesečni izvještaji banaka

Kod dvije banke se nalazi 43,39% ukupnih garantovanih depozita, što predstavlja smanjenje u odnosu na kraj 2013. godine, kada se kod ove dvije banke nalazilo 48,04% ukupnih garantovanih depozita.

Kod banke sa najvećim garantovanim depozitima smanjen je procenat njenog učešća u ukupnim garantovanim depozitima sa 29,53% na 26,12%. Kod druge banke po veličini garantovanih depozita procenat učešća u ukupnim garantovanim depozitima je neznatno izmijenjen, sa 18,51% na 17,27% dok je kod treće banke procenat učešća ostao isti (10,08%).

Na kraju izvještajnog perioda dvije banke, kod kojih se nalazi 36,90% ukupnih depozita, imaju 43,39% garantovanih depozita, što je manje u odnosu na kraj 2013. godine, kada su ove dvije banke imale 41,70% ukupnih depozita, a 48,04% garantovanih depozita, što pokazuje pozitivan trend diverzifikacije depozita odnosno disperzije rizika.

Tabela 4.1. Garantovani depoziti (fizička i pravna lica) u 000 €.

	UKUPNO	Fizička lica	Pravna lica	FL %	PL %
	1	2	3	4	5
31.12.2013.	952.048	812.294	139.754	85,32	14,68
31.03.2014.	954.301	820.147	134.154	85,94	14,06
30.06.2014.	973.806	831.805	142.001	85,42	14,58
30.09.2014.	1.043.965	883.447	160.518	84,62	15,38
31.12.2014.	1.063.632	909.734	153.898	85,53	14,47
31.12.14. / 31.12.13. %	1,12	1,12	1,10		
31.12.14. – 31.12.13.	111.584	97.440	14.144		

**Izvor: mjesečni izvještaji banaka*

Na dan 31.12.2014. godine garantovani depoziti su veći za 11,72% (fizičkih lica 12,00%, a pravnih lica 10,12%), u odnosu na 31.12.2013. godine.

Tabela 4.2. Ukupan broj deponenata koji imaju veći depozit od dospjelih obaveza prema banci a imaju pravo na isplatu i broj deponenata koji imaju garantovani depozit manji ili jednak 50.000 €

	UKUPAN BROJ DEPONENATA KOJI IMAJU PRAVO NA ISPLATU GARANTOVANIH DEPOZITA (NAKON ODUZIMANJA DOSPJELIH OBAVEZA)			BROJ DEPONENATA ČIJI JE DEPOZIT MANJI ILI JEDNAK IZNOSU GARANTOVANOG DEPOZITA OD 50,000 €					
	UKUPNO	Fizička lica	Pravna lica	UKUPNO	Fizička lica	Pravna lica	Pokrivenost %	Pokrivenost %	Pokrivenost %
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
-							= 4/1	= 5/2	= 6/3
31.12.13	786.511	730.147	56.364	781.001	725.788	55.213	99,30	99,40	97,96
31.03.14	781.086	724.282	56.804	775.558	719.860	55.698	99,29	99,39	98,05
30.06.14	795.186	737.383	57.803	789.586	732.952	56.634	99,30	99,40	97,98
30.09.14	807.506	748.512	58.994	801.414	743.801	57.613	99,25	99,37	97,66
31.12.14	828.287	768.995	59.292	822.128	764.164	57.964	99,26	99,37	97,76

**Izvor: mjesečni izvještaji banaka*

Broj deponenata koji imaju garantovani depozit ≤ 50.000 € na kraju 2014. godine iznosi 822.128 (764.164 fizičkih lica – 99,37% ukupnog broja deponenata fizičkih lica koja imaju pravo na isplatu, 57.964 pravnih lica – 97,76% ukupnog broja deponenata pravnih lica koja imaju pravo na isplatu), što čini 99,26% ukupnog broja deponenata koji imaju pravo na isplatu. Na njih se odnosi 36,38% ukupnih depozita deponenata koji imaju pravo na isplatu garantovanog depozita nakon odbijanja dospjelih obaveza.

Broj deponenata koji imaju garantovani depozit > 50.000 € iznosi 6.159, od čega 4.831 fizičkih lica (ili 0.62% ukupnog broja deponenata fizičkih lica koja imaju pravo na isplatu) i 1.328 pravnih lica (ili 2.23% ukupnog broja deponenata pravnih lica koja imaju pravo na isplatu), što čini 0,74% ukupnog broja deponenata koji imaju pravo na isplatu garantovanog depozita a istovremeno imaju depozit veći od dospjelih obaveza prema banci. Na njih se odnosi 63,62% depozita deponenata koji imaju pravo na isplatu garantovanog depozita nakon odbijanja dospjelih obaveza (tabela 4.3.).

Ukupni depoziti fizičkih lica koja imaju pravo na isplatu garantovanog depozita nakon odbijanja dospjelih obaveza na dan 31.12.2014. godine iznose 1.296.148.829€, od čega se 668.184.603 € ili 50,94% odnosi na garantovane depozite ≤ 50.000 €.

Ukupni depoziti pravnih lica koja imaju pravo na isplatu garantovanog depozita nakon odbijanja dospjelih obaveza na dan 31.12.2014. godine iznose 765.075.631€, od čega se 87.497.830 € ili 11,44%, odnosi na garantovane depozite ≤ 50.000 €.

Ukupni depoziti lica koja imaju pravo na isplatu garantovanog depozita nakon odbijanja dospjelih obaveza na dan 31.12.2014. godine iznose 2.061.224.460€, od čega se 755.682.433 € ili **36,38%** odnosi na garantovane depozite ≤ 50.000 €.

Tabela 4.3. Garantovani depoziti (fizička i pravna lica) u 000 €.

	Stanje na dan: 31.12.2014.	Iznos (u 000 €)	Broj deponen ata	Dospjele obaveze (u 000 €)	Saldo (u 000 €)	Br.depone nata koji imaju GD	% Pokrića
	depoziti	A	B	C	D	E	
I	Depoziti lica koja imaju pravo na isplatu garantovanog depozita (pravna i fizička = 1 + 3)	2.102.867	932.105	347.038	2.061.224	828.287	
1	Depoziti fizičkih lica koja imaju pravo na isplatu garantovanog depozita	1.309.415	867.903	171.146	1.296.149	768.995	
1a	depoziti fizičkih lica ≤50.000€	679.564	863.006	169.911	668.184	764.164	99,37%
1b	depoziti fizičkih lica >50.000 ≤100.000€	209.854	3.217	474.	209.127	3.172	
1c	depoziti fizičkih lica >100.000€	419.997	1.680	761	418.837	1.659	
2	GARANTOVANI DEPOZITI FIZIČKIH LICA				909.734	768.995	
3	Depoziti pravnih lica koja imaju pravo na isplatu garantovanog depozita	793.451	64.202	175.892	765.076	59.292	
3a	depoziti pravnih lica ≤50.000€	91.897	62.732	138.303	87.498	57.964	97.76%
3b	depoziti pravnih lica >50.000 ≤100.000€	42.203	600	8.781	39.933	543	
3c	depoziti pravnih lica >100.000€	659.351	870	28.807	637.644	785	
4	GARANTOVANI DEPOZITI PRAVNIH LICA				153.898	59.292	
5	GARANTOVANI DEPOZITI (2+4)				1.063.632	828.287	99.30%

*Izvor: mjesečni izvještaji banaka

Prosječan iznos garantovanog depozita na dan 31.12.2014. godine **iznosi 1.284€**, odnosno, 6,11% više od prosječnog garantovanog depozita na dan 31.12.2013. godine (1.210 €).

Prosječan iznos garantovanog depozita pravnih lica na dan 31.12.2014. godine **iznosi 2.595 €**, odnosno, 4,7% više od prosječnog garantovanog depozita pravnih lica na dan 31.12.2013. godine (2.479 €).

Prosječan iznos garantovanog depozita fizičkih lica na dan 31.12.2014. godine **iznosi 1.183€**, odnosno, 6,29% više od prosječnog garantovanog depozita fizičkih lica na dan 31.12.2013. godine (1.113 €).

3. IZLOŽENOST FONDA PREMA BANKAMA

Ukupna izloženost Fonda prema bankama predstavlja se koeficijentom pokrivenosti (Coverage ratio), odnosom sredstava Fonda prema ukupnim obavezama Fonda za slučaj hipotetičkog stečaja u svim bankama.

Sredstva Fonda na 31.12.2014. godine iznose 56.322.263 €, dok garantovani depoziti na 31.12.2014. godine iznose 1.063.632.433 €.

Koeficijent pokrivenosti (Coverage ratio) je međunarodno priznat koeficijent za mjerenje i iskazivanje stepena pokrivenosti garantovanih depozita. Pokrivenost garantovanih depozita sredstvima Fonda na ukupnom nivou na 31.12.2014. godine iznosi 5,30% (za garantovani depozit ≤ 50.000 €), dok je u prethodnoj godini pokrivenost garantovanih depozita sredstvima Fonda iznosila 4,81%.

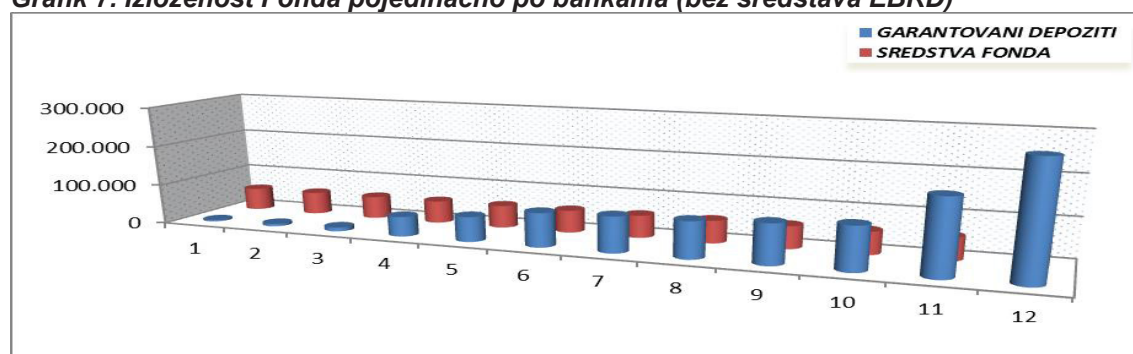
Izloženost Fonda prema pojedinim bankama (odnos sredstava Fonda prema garantovanim depozitima kod pojedine banke – pokrivenost garantovanih depozita po bankama) na dan 31.12.2014. godine dat je u tabeli 5 i grafiku 7.

Tabela 5. Procenat pokrivenosti garantovanih depozita sa sredstvima Fonda (u 000 €)

BANKE	GARANTOVANI DEPOZITI	SREDSTVA FONDA	procenat pokrivača (%)	SREDSTVA FONDA SA SREDSTVIMA EBRD	procenat pokrivača ³ (%)	Nedostajuća sredstva 1	Nedostajuća sredstva 2
1	2	3	4	5	6	7	8
			3/2		5/2	3 - 2	5 - 2
1	3.178	56.322	1.772,03	86.322	2.715,91	53.144	83.144
2	6.084	56.322	925,69	86.322	1.418,76	50.238	80.238
3	9.669	56.322	582,48	86.322	892,74	46.653	76.653
4	49.834	56.322	113,02	86.322	173,22	6.488	36.488
5	62.239	56.322	90,49	86.322	138,69	-5.917	24.083
6	84.736	56.322	66,47	86.322	101,87	-28.414	1.586
7	89.174	56.322	63,16	86.322	96,80	-32.852	-2.852
8	90.899	56.322	61,96	86.322	94,97	-34.577	-4.577
9	99.058	56.322	56,86	86.322	87,14	-42.736	-12.736
10	107.228	56.322	52,53	86.322	80,50	-50.906	-20.906
11	183.673	56.322	30,66	86.322	47,00	-127.351	-97.351
12	277.860	56.322	20,27	86.322	31,07	-221.538	-191.538
UKUPNO	1.063.632	56.322	5,30	86.322	8,12		

*Izvor: mjesečni izvještaji banaka i knjigovodstvo Fonda

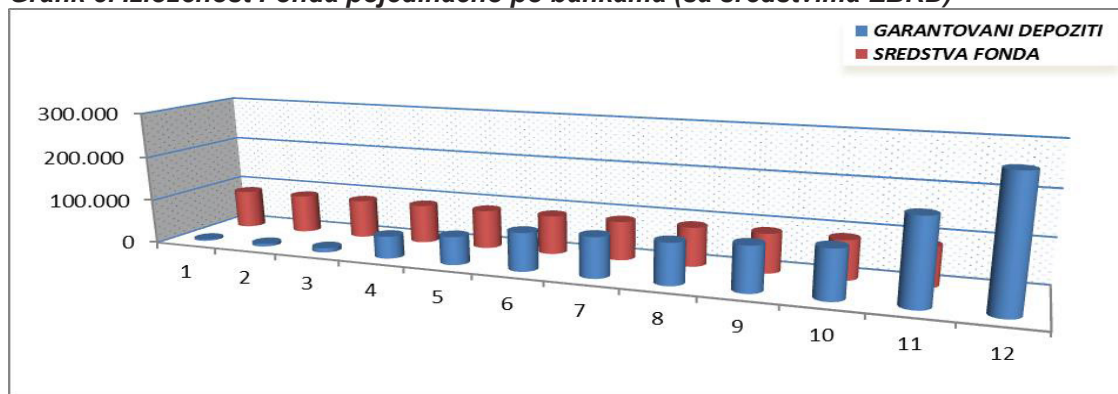
Grafik 7. Izloženost Fonda pojedinačno po bankama (bez sredstava EBRD)

*Izvor: mjesečni izvještaji banaka i knjigovodstvo Fonda

³ Uračunata sredstva Fonda sa donacijom i kreditom od 30,0 miliona € od EBRD

Grafik 8. Izloženost Fonda pojedinačno po bankama (sa sredstvima EBRD)

*Izvor: mjesečni izvještaji banaka i knjigovodstvo Fonda

U slučaju uvođenja stečajnog postupka, pojedinačno u jednoj od 8 banaka, sredstva Fonda (na kraju izvještajnog perioda 56,3 miliona €) i sredstva obezbijedena kroz Ugovor o „Stand-by“ aranžmanu sa EBRD (30 miliona €) bila bi dovoljna za isplatu garantovanih depozita za sve deponente kod bilo koje od navedenih osam banaka (od navedenih osam banaka kod dvije banke nedostaju sredstva u iznosu od 2,5 - 4,5 miliona €, koja su već od prve rate redovne premije za 2015. godinu na raspolaganju Fondu - predstavljeno u grafiku br.8).

U slučaju uvođenja stečaja u jednoj od tri najveće banke nedostajala bi sredstva u iznosu od 191 milion € za najveću banku, 97 miliona € za drugu banku, odnosno, 21 milion € za treću banku (tabela 5). Iznosi nedostajućih sredstva po bankama na kraju 2014. godine su približno isti kao na kraju 2013. godine.

Fond bi nedostajuća sredstva obezbijedio iz dodatnih izvora na jedan od načina predviđen Zakonom (naplatom vanredne premije; uzimanjem pozajmice iz budžeta Crne Gore; uzimanjem kredita od stranih banaka i finansijskih institucija i izdavanjem hartija od vrijednosti, ili kombinacijom dva ili više navedenih mogućih izvora).

Na kraju 2014. godine garantovani depoziti kod 12 banaka u sistemu iznose 1.063.632.433 €, a sredstva Fonda 56.322.263 €. Koeficijent pokrića garantovanih depozita sredstvima Fonda iznosi 5,30%. U skladu sa Zakonom ciljani nivo pokrića je 10% garantovanih depozita. Kada sredstva Fonda (bez donacija) dostignu nivo od 10% garantovanih depozita, UO Fonda može donijeti odluku o smanjenju stope redovne premije, odnosno o privremenom obustavljanju naplate redovne premije

Fond je 2010. godine sa EBRD zaključio Ugovor o kreditu, kojim se za potrebe isplate garantovanih depozita može koristiti 30.000.000 € u narednih sedam godina. Sa ovim sredstvima koja, kroz Ugovor o „Stand-by“ aranžmanu, EBRD stavlja na raspolaganje Fondu (samo u slučaju nastanka stečaja u nekoj od banaka), koeficijent pokrića iznosi 8,12% (Tabela 6.).

Tabela 6. Koeficijent pokrivenosti garantovanih depozita u sisitemu

Garantovani depoziti 31.12.14.	Sredstva Fonda 31.12.14.	% pokrivenosti garantovanih depozita
1	2	2/1
1.063.632.433	56.322.263 ⁴	5,30%
1.063.632.433	86.322.263 ⁵	8,12 %

*Izvor: mjesečni izvještaji banaka i knjigovodstvo Fonda

⁴Sredstva Fonda (od premija, donacija i prihoda od poslovanja Fonda)

⁵Sredstva Fonda uvećana za sredstva obezbijedjena kroz kredit sa EBRD (30 miliona €)

4. AKTIVNOSTI FONDA U 2014. GODINI

4.1 Opšte napomene

Aktivnosti Fonda sprovedene u izvještajnom periodu realizovane su u skladu sa planiranim obavezama utvrdjenim Programom rada Fonda za 2014. godinu, koje su proizašle iz redovnih obaveza, implementacije novog Zakona i novina u sistemima osiguranja depozita.

Osnovne aktivnosti Fonda su se odnosile na obaveze iz redovnog poslovanja, obaveze vezane za uskladjivanje principa osiguranja depozita sa važećim evropskim principima i obaveze prema EBRD shodno Ugovoru o kreditu, sa ciljem ostvarenja utvrdjenih prioriteta:

- Unapredjivanje kapaciteta Fonda u smislu:
 - a) Nabavke i instalacijw novog hardvera i softvera za isplatu garantovanih depozita, kao i obuke zaposlenih za njegovo korišćenje kroz simulaciju "zaštićenog slučaja" na realnim podacima jedne od banaka iz sistema;
 - b) Edukacije i osposobljavanja zaposlenih u Fondu i u bankama, u cilju unapređenja sistema zaštite depozita;
 - c) Pravovremenog i sveobuhvatnog informisanja javnosti o sistemu zaštite depozita - promovisanje zaštite depozita.

S obzirom na osnovnu funkciju Fonda, da je osnovan na principu "pay-box" – tzv „kutija za isplatu“ što znači da se Fond javlja kao isplatioc garantovanih depozita, neophodna je stalna koordinacija između Fonda i CBCG, Fonda i MF.

Istovremeno, Fond je uključen u kontinuirano praćenje i unapredjenje Nacionalnog plana za upravljanje finansijskom krizom na nivou cjelokupnog finansijskog sistema Crne Gore (tzv. National Contingency Plan), kao i na aktivno učešće na sastancima radne grupe za poglavlje 9 – Finansijske usluge, za pridruživanje Crne Gore EU.

a) U trećem kvartalu 2014. godine je instaliran softwer za isplatu garantovanih depozita, koji je pripremljen na bazi postojećeg iskustva isplate garantovanih depozita u regionu, a u skladu sa promjenama u sistemu zaštite depozita. Nakon instaliranja, uz pomoć IT stručnjaka CBCG i IT stručnjaka Dialoga-isporučioca softvera , izvršeno je simuliranje "zaštićenog slučaja" na realnim podacima jedne banke iz sistema, u cilju revidiranja postojeće regulative za isplatu garantovanih depozita, obuke zaposlenih u Fondu i njihove bolje pripremljenosti za eventualni nastanak "zaštićenog slučaja". Iz navedenih aktivnosti su donešeni zaključci, da se u toku 2015. godine odradi simuliranje "zaštićenog slučaja" na realnim podacima nekoliko banaka iz sistema.

b) Obuka kadra sprovodi se konstantno, kako kroz organizovanje internih radionica, tako i kroz prisustvo predstavnika Fonda na međunarodnim radionicama, koje organizuje EFDI i IADI. U sklopu aktivnosti na edukaciji šalterskih službenika i PR menadžera banaka, Fond organizuje radionice na kojima se isti bliže upoznaju sa sistemom zaštite depozita u Crnoj Gori. Posebna aktivnost je usmjerena na obuku zaposlenih u banci isplatiocu za upotrebu novog softvera za isplatu garantovanih depozita.

c) I u toku 2014. godine Fond je veliku pažnju posvetio sprovođenju marketinške politike. Javnost je u skladu sa najvišim standardima transparentnosti pravovremeno informisana o aktivnostima, ciljevima i rezultatima rada Fonda, izdavanjem saopštenja, putem veb prezentacija i nastupima u medijima. Osnovni cilj je da se javnost na adekvatan način konstantno informiše o sistemu zaštite depozita, a samim tim Fond pruža doprinos povećanju povjerenja deponenata u stabilnost bankarskog sistema Crne Gore.

Promovisanje pozitivnih strana sistema zaštite depozita je ostvareno putem sprovođenja kampanje obavljene u periodu 08.06.2014. – 13.07.2014. i 15.12.2014-15.01.2015 godine. Tokom godine, kroz saopštenja za javnost, učešće u emisijama obrazovno informativnog sadržaja, intervjue u štampi i na radiju, Fond je na prikladan način obaviještavao javnost o svojoj ulozi u očuvanju stabilnosti bankarskog i finansijskog sistema i značajno doprinio povjerenju deponenata u banke.

Brošura, u kojoj je na jednostavan i razumljiv način predstavljena misija Fonda i objašnjeni osnovni pojmovi garantovanog depozita, prava deponenata i način isplate garantovanog depozita, distribuirana je javnosti preko štampanih medija u zadnjem kvartalu 2014. godine. Brošura je, zajedno sa posterima i naljepnicama (koje su u skladu sa Zakonom banke obavezne da istaknu u svojim prostorijama), distribuirana svim bankama, kako bi u skladu sa Pravilnikom o obavještanju deponenata, bila dostupni svim klijentima banaka.

Analiza kretanja depozita konstantan je zadatak Fonda. U cilju dobijanja što tačnijeg stanja podaci su razmjenjivani sa CBCG, a na osnovu analiza kretanja depozita, sačinjavani scenariji i rađene analize izloženosti Fonda u odnosu na visinu garantovanog depozita.

4.2. Investicione aktivnosti i računovodstveni poslovi u 2014. Godini

U 2014. godini Fond je, u skladu sa Investicionom politikom Fonda, Ugovorom o asset menadžmentu sa CBCG (potpisan 4 maja 2012. godine) i u skladu sa finansijskom situacijom na svjetskom tržištu, investirao sredstva.

Fond je, preko Asset menadžera (CBCG) a u skladu sa Investicionom politikom, investirao slobodna sredstva u oročene i prekonoćne depozite. Dio depozita (20% ukupnih sredstava) Fond je samostalno investirao u dužničke hartije od vrijednosti koje izdaje CBCG u ime MF Crne Gore.

Imajući u vidu ograničenja, koja su data Zakonom, Statutom Fonda i Investicionom politikom, kojima je propisano da Fond može investirati sredstva u:

- 1) hartije od vrijednosti koje je izdala ili za koje garantuje Crna Gora;
- 2) hartije od vrijednosti koje je izdala strana banka, finansijska institucija i/ili država visokog kreditnog rejtinga koji je utvrđen od strane međunarodno priznate agencije;
- 3) depozite u centralnim bankama i stranim bankama sa visokim kreditnim rejtingom koji je utvrđen od strane međunarodno priznate agencije.

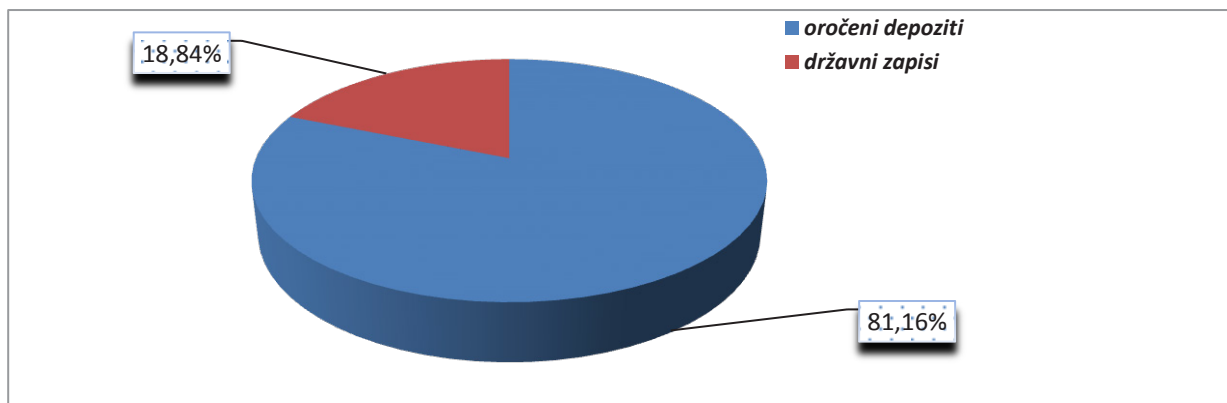
CBCG je tokom 2014. godine investirala sredstva Fonda u oročene depozite kod renomiranih komercijalnih banaka sa visokim kreditnim rejtingom i to na rok oročenja do tri mjeseca.

U izvještajnom periodu, u prvom polugodištu oročavanjem sredstava Fonda ostvarena je prosječna kamatna stopa od 0,22959%, dok je u drugom polugodištu oročavanjem sredstava Fonda ostvarena prosječna kamatna stopa od 0,14083%.

Ponudjene i prihvaćene stope prinosa Fonda za investiranje u državne zapise u toku prvog polugodišta 2014. godine kretale su se u intervalu od 1,20% do 3,20% na državne zapise s rokom dospijeca od 182 dana, a u drugom polugodištu u intervalu od 0,30% do 1,80%.

Strukturu ukupnih sredstava Fonda ilustruje grafik br.9.

Grafik 9. Struktura ukupnih sredstava Fonda na 31.12.2014. godine

Izveštajni period karakteriše ostvarivanje niske kamatne stope na finansijskom tržištu, koja se kretala u prosjeku između 6bp i 20bp, što je uslovalo da ukupni rezultati mjereni iznosom ostvarene kamate budu veoma nepovoljni.

U skladu sa zakonom utvrđenom obavezom godišnje revizije na tenderu je izabrana revizorska kuća „Deloitte”d.o.o. Podgorica, koja je izvršila reviziju godišnjeg računa i finansijskih izvještaja Fonda za 2014. godinu.

Fond samostalno obavlja finansijske i računovodstvene poslove i sačinjava finansijske izvještaje za poslovnu godinu. Na osnovu knjigovodstvenih podataka sačinjavane su informacije i pregledi u cilju praćenja realizacije Finansijskog plana Fonda, o čemu je redovno izvještavan UO Fonda.

4.3. Normativno-pravni poslovi

Nakon usvajanja novog Zakona, osnovne aktivnosti Fonda bile su usmjerene na usklađivanju postojećih akata sa Zakonom.

UO Fonda je u 2014. godini usvojio sljedeća normativna akta:

- Odluka o usvajanju Godišnjih finansijskih izvještaja Fonda za zaštitu depozita za 2013.godinu;
- Odluka o visini stope za obračun redovne premije i načinu obračuna redovne premije za 2015. godinu (UO Fonda je donio odluku da stopa za obračun redovne premije za 2015. godinu iznosi 0,50% ukupnih depozita banaka - visina stope za obračun premije za 2014. godinu je iznosila 0,50%);
- Odluka o izmjenama i dopunama Statuta Fonda za zaštitu depozita.

U toku tekuće godine UO Fonda je razmatrao i usvojio:

- Godišnji Izvještaj o radu Fonda za 2013. godinu (dostavljen Savjetu CBCG na usvajanje, Vladi Crne Gore i Skupštini Crne Gore na upoznavanje);
- Finansijske iskaze Fonda za 2013. godinu (urađeni su prema MRS, usvojeni od strane UO Fonda i dostavljeni CBCG, Skupštini i Vladi Crne Gore);
- Izvještaj nezavisnog spoljnog revizora za 2013. godinu razmatran je od strane UO Fonda. Izvještaj je uradila revizorska kuća „Deloitte”d.o.o. Podgorica. Mišljenje nezavisnog, međunarodno priznatog spoljnog revizora je da „finansijski izvještaji odražavaju realno stanje poslovanja Fonda i da su urađeni prema zakonima CG i MRS-a”);
- Finansijski plan Fonda za zaštitu depozita za 2015. godinu;

Istovremeno, pored navedenih izvještaja UO Fonda je razmatrao mjesečne i kvartalne izvještaje o kretanju depozita u bankarskom sistemu, stanju sredstava Fonda, ispunjavanju planiranih aktivnosti i investiranju sredstava.

4.4. Rad Upravnog odbora

Tokom izvještajnog perioda članovi UO Fonda su:

- Dr. Velibor Milošević, predsjednik UO Fonda (viceguverner CBCG);
- Mr. Bojana Bošković, član UO Fonda (pomoćnik MF);
- Prof.Dr. Marko Backović, član UO Fonda (profesor Ekonomskog fakulteta u Beogradu).

UO Fonda je tokom 2014. godine održao devet sjednica.

4.5. Ljudski resursi

Radno mjesto	Stručna sprema
Direktor	Dipl. ecc
Savjetnik direktora	Dipl. ecc
Sekretar	Dipl. pravnik, mr
Savjetnik za zaštitu depozita	Dipl. ecc.
Savjetnik za zaštitu depozita	Dipl. ecc.
Informatičar	Dipl. ing. informatike
Racunovodja	ecc.

Na dan 31.12.2014. godine Fond ima sedmero zaposlenih (u 2013 šest).

Tokom 2014. godine, u Fondu je permanentno vršena obuka zaposlenih, kako u dijelu opštih, tako i u specijalističkim znanjima. Učešće na seminarima koje organizuju međunarodne asocijacije omogućuje zaposlenima da budu uvijek

pravovremeno informisani o promjenama u sistemu zaštite depozita i da koriste najbolju praksu zemalja EU.

4.6. Međunarodna saradnja

Kao punopravni član Evropske asocijacije institucija za osiguranje depozita (European Forum of Deposit Insurers – EFDI), koja predstavlja udruženje evropskih fondova na dobrovoljnoj osnovi a omogućava razmjenu ideja i iskustava o osiguranju depozita u Evropi, Fond je i u toku 2014. godine prisustvovao organizovanim seminarima i učestvovao u radnim aktivnostima ove asocijacije. Predstavnici Fonda su prisustvo konferencijama koristili za uspostavljanje kontakata i razmjenu iskustava koja su korišćena u pripremi podzakonskih akata i njihovom uskladjivanju sa amandmanima na Evropsku direktivu 2014/49 EC. Istovremeno, predstavnici Fonda su aktivno učestvovali u anketama koje se koriste kao glavne smjernice za unapredjenje sistema osiguranja depozita, na bazi iskustva u sistemima osiguranja depozita u svim zemljama članicama EFDI-ja.

Fond je učestvovao na redovnoj godišnjoj skupštini EFDI-a, koja je održana u septembru 2014.godine u Bukureštu. Konferenciji su prisustvovali predstavnici svih fondova iz Evrope. Glavna tema konferencije je bila „Sistem osiguranja depozita u novim regulatornim okvirima”. Na panelima su razmatrane sljedeće teme: „Izazovi za sisteme osiguranja depozita”, „Bankarska dostignuća u novom regulatornom okviru“, „Metode finansiranja sistema osiguranja depozita”.

Početak godine, Fond je postao punopravni član međunarodne asocijacije institucija za osiguranje depozita (International Agency Deposit Insurer – IADI) sa ciljem razmjene iskustava i aktivnog učešća u analizama koje se koriste za uspostavljanje novih okvira za sistem osiguranja depozita. Predstavnici Fonda su učestvovali na redovnoj godišnjoj

skupštini IADI-a, prezentirajući crnogoski model osiguranja depozita. Glavna tema konferencije je bila "Ažuriranje osnovnih principa osiguranja depozita u cilju jačanja finansijske stabilnosti" ("Updated Core Principles to Strengthen the Financial Stability Architecture").

U toku 2014. godine Fond je imao aktivnu saradnju sa Agencijama za osiguranje depozita, članicama EFDI-a i IADI u cilju razmjene iskustava vezano za isplatu garantovanih depozita s ciljem sprovođenja isplate u što kraćem roku.

5. FINANSIJSKO POSLOVANJE FONDA ZA ZAŠTITU DEPOZITA U 2014. GODINI⁶

5.1. Iskaz o ukupnom rezultatu (Bilans uspjeha) Fonda na dan 31.12.2014. godine

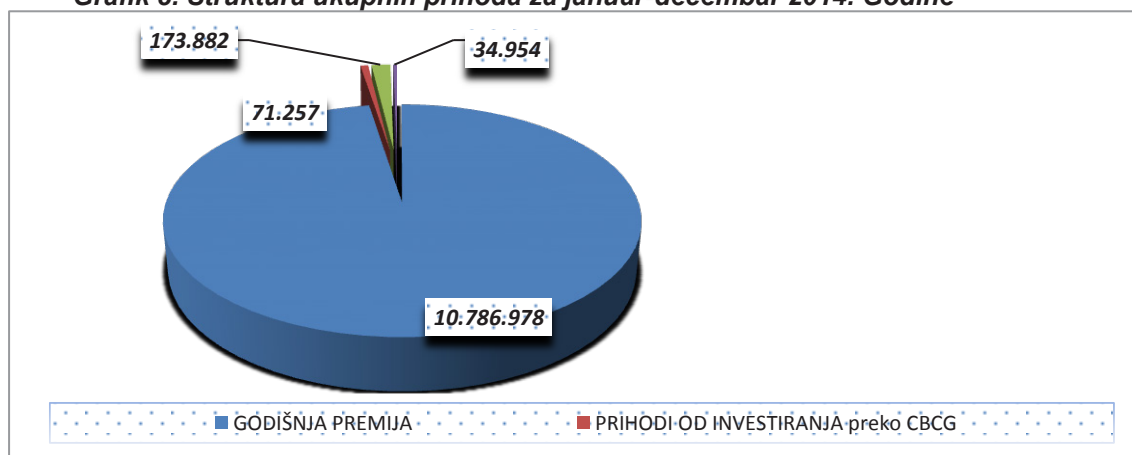
5.1.1. PRIHODI FONDA

Ostvareni prihodi za 2014. godinu iznose **11.067.071 €** i veći su od planiranih za 4,81%, dok su za 13,74% veći od prihoda ostvarenih u prethodnoj godini.

Prihodi se sastoje iz dvije osnovne grupe prihoda:

- prihodi od premija i
- finansijski i drugi prihodi.

Grafik 8. Struktura ukupnih prihoda za januar-decembar 2014. Godine

*Izvor: knjigovodstveni podaci Fonda

5.1.1.1. Najznačajnija stavka prihoda su **prihodi od premija** i oni čine 97,48% ukupnih prihoda. Planom prihoda predviđena je godišnja premija u iznosu od 10.250.000€, a fakturisana i naplaćena premija za 2014. godinu iznosi **10.786.978 €** ili za 5,25% više od planirane, odnosno 15,80% više u odnosu na prethodnu godinu.

Rast ovih prihoda proizašao je iz povećanja osnovice za obračun premije, odnosno premija za 2014.godinu planirana je na bazi ukupnih depozita od 2,1 milijardu eura, a ova kategorija depozita je u trećem i četvrtom kvartalu iznosila 2,3 milijarde eura.

⁶ Pregled prihoda i rashoda za 2013 i 2014. godinu i plan prihoda i rashoda za 2014 godinu dat je u ANEXU

5.1.1.2. Finansijski prihodi iznose **279.291 €** i manji su za 32,67% u odnosu na finansijske prihode ostvarene u prethodnoj godini, odnosno manji su za 9,00% od planom predviđenih, a odnose na:

- *Prihode po osnovu investiranja sredstava Fonda*
- *Ostale prihode*

5.1.1.2.1. *Prihodi od investiranja sredstava Fonda* ostvareni su u iznosu od **245.139 €** ili za 20,15% manje od planiranih, odnosno 11,62% manji u odnosu na prethodnu godinu i čine 2,22% ukupno ostvarenih prihoda.

5.1.1.2.2. *Ostali prihodi* ostvareni su u iznosu od **34.954€** i čine 12,51% od ostvarenih finansijskih prihoda u tekućoj godini, i ovi su prihodi manji za 74,63% od ostvarenih ostalih prihoda u prethodnoj godini. Ovi prihodi učestvuju sa 0,32% u ukupnim prihodima, a sastoje se od:

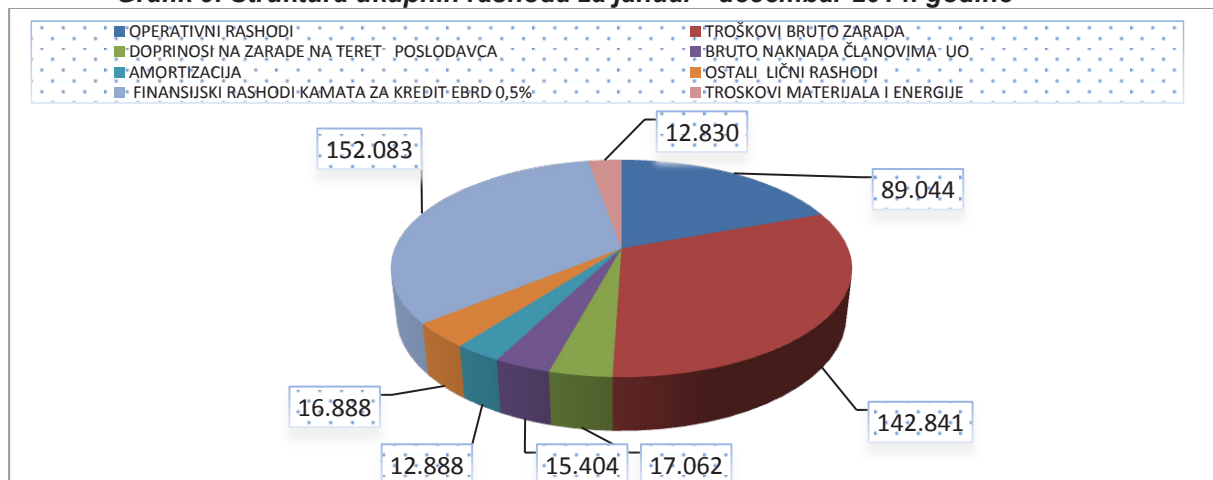
a) Prihoda od kazni i penala, koje je izrekla CBCG	34.152 €
b) Prihoda od otkupa tenderske dokumentacije i smanjenja obaveza	105€
c) Prihodi od doniranih osnovnih sredstava	697€

5.1.2. RASHODI FONDA

Ukupni rashodi su ostvareni u iznosu od **459.040€** ili za 7,13% manje od planiranih, odnosno za 9,52% više od ostvarenih rashoda u prethodnoj godini. Ukupni rashodi Fonda kategorisani su u dvije osnovne grupe:

- *finansijski rashodi i*
- *troškovi poslovanja.*

Grafik 9. Struktura ukupnih rashoda za januar - decembar 2014. godine

* Izvor: knjigovodstveni podaci Fonda

5.1.2.1. *Finansijski rashodi* odnose se na kamatu po osnovu kredita EBRD, obračunatu i ukalkulisanu u iznosu od **152.083 €** i čini 33,13% ukupnih troškova.

5.1.2.2. *Troškovi poslovanja* iznose **306.957 €** ili 14,94% više od ostvarenih troškova u prethodnoj godini, odnosno 10,19% manje u odnosu na plan.

Troškovi poslovanja odnose se na:

- *Troškove materijala i energije ;*
- *Troškove zarada, naknada zarada i ostala lična primanja;*
- *Amortizaciju*
- *Ostale poslovne rashode.*

5.1.2.2.1. Troškovi materijala i energije (troškovi po osnovu zakupa i održavanja poslovnog prostora, toškove kancelarijskog materijala, troškove goriva) su iznosili **12.830 €** i veći su od ostvarenih u prethodnoj godini za 48,74%, odnosno manji su od planiranih za 1,82%.

5.1.2.2.2. Zarade, naknade zarada i ostala lična primanja ostvoreni su u iznosu od **192.195 €** ili za 4,29% manje od istih rashoda u prethodnoj godini, odnosno za 12,88% manje od planiranih za tekuću godinu.

- Bruto zarade iznose **142.841 €** i veće su od ostvarenih u prethodnoj godini za 4,26%, odnosno za 1,10% u odnosu na plan iz razloga povećanja za jednog novozaposlenog u trećem kvartalu 2014. god.
- Neto zarade su ostvarene u iznosu od **90.303 €** i veće su u odnosu na prethodnu godinu za 3,58%, odnosno više za 0,45% u odnosu na plan.
- Bruto naknade članovima Upravnog odbora iznose **15.404 €** i manji su za 0,47% od ostvarenih u prethodnoj godini, odnosno za 56,61% od planiranih.
- Dnevnice, putni troškovi i troškovi smještaja na službenom putu ostvoreni su u iznosu od **13.511 €** (dnevnice – 2.265 €; prevoz – 7.760 €; smještaj – 3.486 €) i veći su od ostvarenih u prethodnoj godini za 12,87%, odnosno za 42,56% manje od planiranih.

5.1.2.2.3. Amortizacija je stvarno obračunata u iznosu od **12.888 €** ili 61,10% više od planom predviđene, odnosno dva puta više u odnosu na prethodnu godinu. Ovi rashodi učestvuju u ukupnim rashodima sa 2,72%.

5.1.2.2.4. Ostali poslovni rashodi ostvoreni su u iznosu od **89.044 €** ili 88,87% planiranih, a u odnosu na prethodnu godinu operativni rashodi su veći za 66,25%.

- Za troškove reklame i propagande planirano je 36.000 €, a utrošeno je **30.203 €** ili 83,90% planiranih. Ovi troškovi su veći od ostvarenih u prethodnoj godini za 1,81%, a manji od planom predviđenih za 16,10%.
- Troškovi stručnih usluga obuhvataju reviziju finansijskih izvještaja i obrazovanje i usavršavanje i iznose **17.570 €** i veći su za 80,04% od ostvarenih u prethodnoj godini, odnosno manji 21,91% od planom predviđenih.
- Troškovi reprezentacije ostvoreni su u iznosu od **4.338 €** i veći su za 11,03% u odnosu na ostvarene u prethodnoj godini, a izvršeni su sa 86,76% planiranih.
- Troškovi članarine međunarodnim asocijacijama su u iznosu od **22.010 €** i veći su za 22,00% u odnosu na planirane.
- Troškovi koji uključuju PTT usluge, usluge platnog prometa i ostale rashode poslovanja ostvoreni su u iznosu od **14.923 €** i veći su za 45,91% u odnosu na ostvarene u prethodnoj godini, a izvršeni su sa 79,80% planiranih.

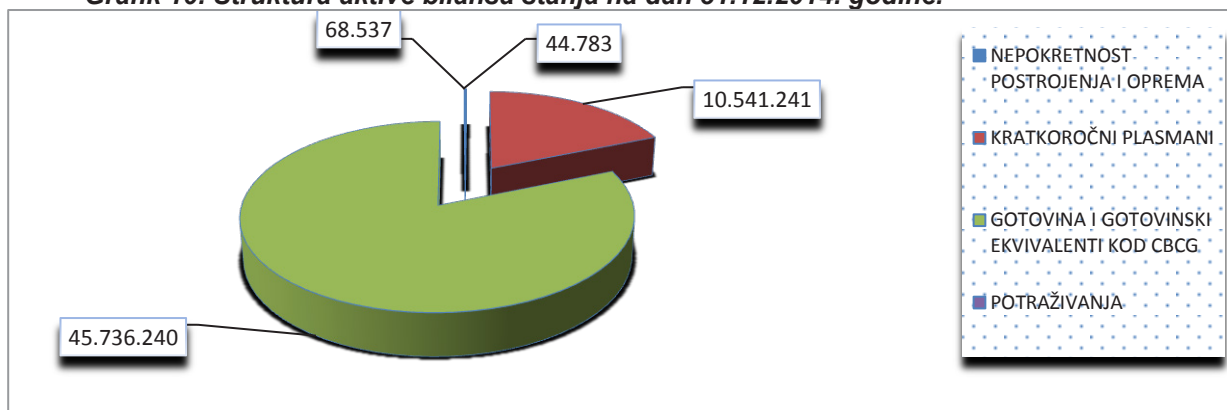
Ostvareni poslovni rezultat za 2014. godinu iznosi **10.481.218 €**, dok je ostvareni Finansijski rezultat **127.267 €**. Ukupan Neto rezultat iznosi **10.608.031 €** ili za 5,40% više od planiranog, odnosno za 13,93% više od ostvarenog u prethodnoj godini.

5.2. ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI (Bilans stanja)

Ukupna Aktiva, odnosno Pasiva Fonda na dan 31.12.2014. godine iznosi **56.390.801 €**.

Uvećanje Aktive i Pasive u 2014. godini u odnosu na 2013. godinu iznosi **10.582.333 €** ili 23,10%, a najvećim dijelom proizašlo po osnovu neraspoređene dobiti (višak prihoda nad rashodima) za 2013. godinu.

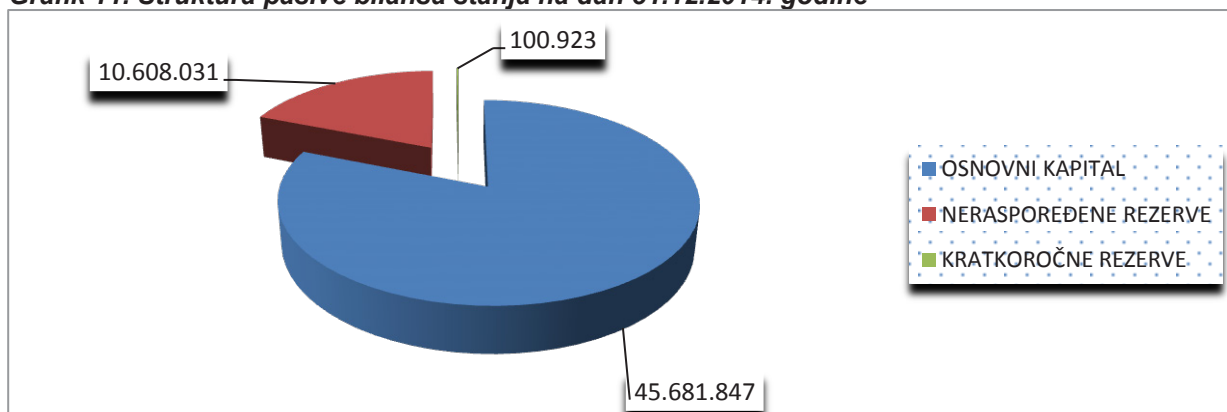
Grafik 10. Struktura aktive bilansa stanja na dan 31.12.2014. godine.

*izvor: knjigovodstveni podaci Fonda

U strukturi ukupne aktive 0,12% čini oprema, 0,08% čine potraživanja, 18,69% čine sredstva investirana u državne zapise, a 81,11% aktive čine investirana sredstva kod CBCG.

Grafik 11. Struktura pasive bilansa stanja na dan 31.12.2014. godine

*izvor: knjigovodstveni podaci Fonda

U strukturi ukupne pasive osnovni kapital čini 81,01%, neraspoređena dobit čini 18,81%, dok kratkoročne rezerve⁷ čine 0,18%.

5.3. ISKAZ O PROMJENAMA NA KAPITALU

Stanje kapitala na dan 31.12.2014. godine iznosi **56.289.878 €**, što je za 23,22% više u odnosu na prethodnu godinu.

Na dan 31.12.2014. godine u državne zapise bilo je plasirano 10.541.241 € (2013.godine 7.138.797 €) sa rokovima dospjeća:

- 14.01. 2015. godine, sa kamatnom stopom 1,20% (1.987.940€);
- 24.02.2015. godine, sa kamatnom stopom 1,10% (3.977.879€);
- 24.02.2015. godine, sa kamatnom stopom 1,20% (3.876.482€);
- 24.06.2015. godine, sa kamatnom stopom 0,30% (698.940€);

⁷Ovaj iznos predstavlja obaveze prema dobavljačima, obaveze za kamate prema EBRD, razgraničene prihode za tehničku pomoć CB CG i donaciju osnovnih sredstava.

6.CILJEVI I ZADACI FONDA U 2015. GODINI

Stalni zadaci Fonda su praćenje stanja depozita u bankama, naplata premija i investiranje prikupljenih sredstava.

Kako su u 2012. godini ostvareni pristupni pregovori Crne Gore sa EK, Fond je u prethodne dvije godine, (I oni će biti nastavljeni i u 2015.godini) svoje kapacitete stavio na raspolaganje pregovaračkoj misiji u dijelu koji se odnosi na poglavlje 9 – FINANSIJSKE USLUGE, kojom je obuhvaćena ŠEMA OSIGURANJA DEPOZITA, kao u realizaciji ŠEME ZAŠTITE INVESTITORA.

Unapređenje institucionalnih kapaciteta Fonda u cilju blagovremene intervencije u momentu nastanka „zaštićenog slučaja“ je također stalan zadatak Fonda. U cilju što veće osposobljenosti za efikasnu i brzu isplatu garantovanih depozita, a s obzirom da je oprema inovirana, Fond će u komunikaciji sa bankama izvršiti testiranje "zaštićenog slučaja" na realnim podacima sa nekoliko banaka iz sistema.

7.DOGADAJI NAKON ZAVRŠETKA IZVJEŠTAJNOG PERIODA

U skladu sa Zakonom i svojim ovlaštenjima UO je donio odluku o raspisivanju javnog konkursa za imenovanje direktora Fonda, obavio proceduru i donio Odluku o imenovanju direktora Fonda.

U skladu sa Zakonom o zaštiti depozita, UO može, da srazmjerno stepenu rizičnosti poslovanja pojedine banke, po posebno utvrđenoj metodologiji, utvrdi različite stope za obračun redovne premije (diferencirane premije). Shodno navedenom, a u cilju uskladjivanja sa evropskom direktivom 2014/49 EC Fond će posebnu pažnju posvetiti uspostavljanju metodologije za utvrđivanje diferencirane stope za obračun redovne premije.

Planirano je, da u skladu sa Direktivama 14/35 i 14/59 radne grupe u okviru Fonda (u saradnji sa predstavnicima međunarodnih institucija i FSAP misijom, uzimajući u obzir karakteristike finansijskog sistema Crne Gore) će u 2015.godini na bazi preliminarnih Smjernica izdatih od European Bankig Authority (EBA) pripremiti metodologiju za obračun diferencirane premije.

Na ovaj način obezbijediće se najveći mogući stepen usaglašavanja sa evropskim i međunarodnim praksama, uvažavajući stepen razvijenosti finansijskog sistema u Crnoj Gori.

Prema planu FSAP misije, koju sačinjavaju predstavnici Svjetske Banke (WB) i Međunarodnog Monetarnog Fonda (MMF) izvršiće se procjena usklađenosti Zakona sa evropskom praksom, kao i usaglašenost sa OSNOVNIM PRINCIPIMA EFIKASNE ZAŠTITE DEPOZITA i na taj način predložiti naredne aktivnosti Fonda u cilju eventualnih usklađivanja.

ANEX 1. Ostvareni prihodi i rashodi u 2014. g. u odnosu na 2013. g i plan za 2014. g.

	NAZIV	2013	2014	PLAN 14	INDEX 4/3	INDEX 4/5
1	2	3	4	5	6	7
A.	UKUPNI PRIHODI	9,730,299	11,067,071	10,559,150	1.14	1.05
A.1.	POSLOVNI PRIHODI	9,315,380	10,787,675	10,250,000	1.16	1.05
A.1.1.	PREMIJA	9,315,125	10,786,978	10,250,000	1.16	1.05
A.1.2.	OSTALO	255	697		2.73	
A.2.	FINANSIJSKI PRIHODI	414,779	279,291	307,000	0.67	0.91
A.2.1.	Kamata na oročena sredstva	28,011	71,257	27,000	2.54	2.64
A.2.2.	Kamata na državne zapise	249,350	173,882	280,000	0.70	0.62
A.2.3.	Kazne i penali	137,418	34,152		0.25	
A.3.	Ostalo	140	105	2,150	0.75	0.05
B.	UKUPNI RASHODI	419,152	459,040	494,300	1.10	0.93
B.1.	POSLOVNI RASHODI	267,069	306,957	341,800	1.15	0.90
B.1.1.	tr. MATERIJALA I ENERGIJE	8,626	12,830	13,000	1.49	0.99
B.1.1.1.	tr. Kancelar.	618	1,507	1,500	2.44	1.00
B.1.1.2.	tr. Goriva, vode, energije, održavanja	8,008	11,323	11,500	1.41	0.98
B.1.2.	ZARADE, NAKNADE I OSTALI LIČNI.RAS	200,813	192,195	220,600	0.96	0.87
B.1.2.1.	Bruto zarada	137,000	142,841	141,283	1.04	1.01
B.1.2.1.1.	Neto zarada	87,179	90,303	89,897	1.04	1.00
B.1.2.1.2.	Porez	16,941	18,160	17,321	1.07	1.05
B.1.2.1.3.	Doprinosi	32,880	34,378	34,065	1.05	1.01
B.1.2.2.	DOPRINOSI NA TERET POSLODAVCA	16,253	17,061	16,817	1.05	1.01
B.1.2.3.	NAKNADA ČLANOVIMA UO	15,476	15,404	35,500	1.00	0.43
B.1.2.3.1.	Neto naknada članovima UO	11,562	11,508	26,698	1.00	0.43
B.1.2.3.2.	Porez	1,393	1,386	5,176	0.99	0.27
B.1.2.3.3.	Doprinosi	2,521	2,510	3,626	1.00	0.69
B.1.2.4.	OSTALI LIČNI RASHODI	32,084	16,889	27,000	0.53	0.63
B.1.2.4.1.	Pomoc zaposlenim	18,833	1,660	5,000	0.09	0.33
B.1.2.4.2.	Ugovor o djelu	1,281	1,718	2,000	1.34	0.86
B.1.2.4.3.	Dnevnice	1,798	2,265	4,500	1.26	0.50
B.1.2.4.4.	Prevoz na službenom putu	6,235	7,760	8,500	1.24	0.91
B.1.2.4.5.	Smjestaj na službenom putu	3,937	3,486	7,000	0.89	0.50
B.2.	AMORTIZACIJA	4,070	12,888	8,000	3.17	1.61
B.3.	OSTALI POSLOVNI RASHODI	53,560	89,044	100,200	1.66	0.89
B.3.1.	tr. Reklame i propagande	29,667	30,203	36,000	1.02	0.84
B.3.2.	tr. Strucnih usluga	9,759	17,570	22,500	1.80	0.78
B.3.2.1.	Revizija	7,669	4,082	6,000	0.53	0.68
B.3.2.2.	Obrazovanje i usavršavanje	2,090	13,488	14,000	6.45	0.96
B.3.2.3.	Sprovođenje ankete					
B.3.2.4.	Troskovi licenci i autorskih prava			2,500		
B.3.3.	Članarine međunar. asocijacijama		22,010	18,000		1.22
B.3.4.	tr. PTT usluga	5,507	4,820	7,000	0.88	0.69
B.3.5.	tr. Reprerentacije	3,907	4,338	5,000	1.11	0.87
B.3.6.	tr. Platnog prometa	1,226	1,557	1,700	1.27	0.92
B.3.7.	Ostali rashodi	3,494	8,546	10,000	2.45	0.85
C.	FINANSIJSKI RASHODI	152,083	152,083	152,500	1.00	1.00
C.1.	Kamata po ugovoru EBRD	152,083	152,083	152,500	1.00	1.00
	UKUPAN REZULTAT	9,311,147	10,608,031	10,064,850	1.14	1.05
	Investicije u 2014 godini		ostvareno	planirano		
D.1.	LICENCE ZA RAČUNARSKU OPREMU			2,500		
D.2.	PUTNIČKI AUTOMOBIL		27,980	28,000		1.00
D.3.	KANCELARIJSKA OPREMA		1,979			
D.	UKUPNO INVESTICIJE		29,959	30,500		0.98

**FOND ZA ZAŠTITU DEPOZITA,
PODGORICA**

**Finansijski iskazi za 2014. godinu i
Izvještaj nezavisnog revizora**

SADRŽAJ

	Strana
Izveštaj nezavisnog revizora	1
Finansijski iskazi:	
Iskaz o ukupnom rezultatu	2
Iskaz o finansijskom položaju	3
Iskaz o promjenama na kapitalu	4
Iskaz o tokovima gotovine	5
Napomene uz finansijske iskaze	6 – 20

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Upravnom odboru Fonda za zaštitu depozita, Podgorica

Obavili smo reviziju priloženih finansijskih iskaza (strane 2 do 20) Fonda za zaštitu depozita, Podgorica (u daljem tekstu „Fond“), koji obuhvataju iskaz o finansijskom položaju na dan 31. decembra 2014. godine, i odgovarajući iskaz o ukupnom rezultatu, iskaz o promjenama na kapitalu i iskaz o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i napomene uz finansijske iskaze.

Odgovornost rukovodstva za finansijske iskaze

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i fer prezentaciju ovih finansijskih iskaza u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Crne Gore, kao i za interne kontrole koje rukovodstvo smatra neophodnim za sastavljanje finansijskih iskaza koji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja, nastale usljed kriminalne radnje ili greške.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o priloženim finansijskim iskazima na osnovu obavljene revizije. Reviziju smo obavili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije i Zakonom o računovodstvu i reviziji Crne Gore. Ovi standardi nalažu usaglašenost sa etičkim principima i da reviziju planiramo i obavimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski iskazi ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o iznosima i objelodanivanjima u finansijskim iskazima. Izbor postupaka zavisi od revizorskog prosuđivanja, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih grešaka sadržanih u finansijskim iskazima nastalih usljed kriminalne radnje ili greške. Prilikom procjene ovih rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za sastavljanje i fer prezentaciju finansijskih iskaza u cilju osmišljavanja najboljih mogućih revizorskih procedura, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema internih kontrola pravnog lica. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i vrednovanje značajnijih procjena koje je izvršilo rukovodstvo, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih iskaza.

Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju solidnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski iskazi prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsku poziciju Fonda za zaštitu depozita, Podgorica na dan 31. decembra 2014. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima Crne Gore.

Deloitte d.o.o. Podgorica
Podgorica, Crna Gora
13. februara 2015. godine

Žarko Mionić, Ovlašćeni revizor
(Licenca broj 062 izdata 10. marta 2011. godine)

FOND ZA ZAŠTITU DEPOZITA, PODGORICA

ISKAZ O UKUPNOM REZULTATU
 Za godinu koja se završava 31. decembra 2014. godine
 (Iznosi u EUR)

Red. broj propisanog obrasca	Kategorija/Pozicija	Napomena	Tekuća 2014. godina	Prethodna 2013. godina
	POSLOVNI PRIHODI		<u>10.787.675</u>	<u>9.315.380</u>
1	Prihodi od prodaje	3.1, 4	10.786.978	9.315.125
5	Ostali poslovni prihodi		697	255
	POSLOVNI RASHODI		<u>(306.457)</u>	<u>(267.069)</u>
2	Troškovi materijala	5	(10.163)	(15.725)
3	Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	6	(193.158)	(200.813)
4	Troškovi amortizacije i rezervisanja		(12.888)	(4.070)
5	Ostali poslovni rashodi	7	(90.248)	(46.461)
A	POSLOVNI REZULTAT		<u>10.481.218</u>	<u>9.048.311</u>
I	Finansijski prihodi	8	279.350	414.919
II	Finansijski rashodi	9	(152.083)	(152.083)
B	FINANSIJSKI REZULTAT		<u>127.267</u>	<u>262.836</u>
I	Ostali prihodi		46	-
II	Ostali rashodi		(500)	-
C	REZULTAT IZ OSTALIH AKTIVNOSTI		<u>(454)</u>	<u>-</u>
D	REZULTAT IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRIJE OPOREZIVANJA		<u>10.608.031</u>	<u>9.311.147</u>
I	NETO REZULTAT		<u>10.608.031</u>	<u>9.311.147</u>

Napomene na narednim stranama
 čine sastavni dio ovih finansijskih iskaza.

Ovi finansijski iskazi su sastavljeni i usvojeni od strane rukovodstva Fonda za zaštitu depozita.

Potpisano u ime Fonda za zaštitu depozita:

Lice odgovorno za
 sastavljanje finansijskih iskaza

 Slavica Žarić

Direktor Fonda

 Predrag Marković

ISKAZ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU
Na dan 31. decembra 2014. godine
(Iznosi u EUR)

<i>Red. broj propisanog obrasca</i>	Kategorija / Pozicija	Napomena	Tekuća 2014. godina	Prethodna 2013. godina
	AKTIVA			
B	STALNA IMOVINA		<u>68.537</u>	<u>33.744</u>
II	Nematerijalna ulaganja	10	22.585	28.211
III	Nekretnine, postrojenja, oprema i biološka sredstva		<u>45.952</u>	<u>5.533</u>
1	Nekretnine, postrojenja i oprema	11	45.952	5.533
E	OBRTNA SREDSTVA		<u>56.322.264</u>	<u>45.774.724</u>
II	Kratkoročna potraživanja, plasmani i gotovina		<u>56.322.264</u>	<u>45.774.724</u>
1	Potraživanja	12	44.783	37.588
3	Kratkoročni finansijski plasmani	13	10.541.241	7.138.797
4	Gotovinski ekvivalenti i gotovina	14	<u>45.736.240</u>	<u>38.598.339</u>
F	UKUPNA AKTIVA		<u>56.390.801</u>	<u>45.808.468</u>
	PASIVA			
A	KAPITAL		<u>56.289.878</u>	<u>45.681.847</u>
I	Osnovni kapital		45.681.847	36.370.700
VI	Neraspoređena dobit		10.608.031	9.311.147
D	KRATKOROČNA REZERVISANJA I KRATKOROČNE OBAVEZE		<u>100.923</u>	<u>126.621</u>
I	KRATKOROČNE OBAVEZE		<u>100.923</u>	<u>126.621</u>
3	Obaveze iz poslovanja		6.296	31.298
4	Ostale kratkoročne obaveze i PVR	15	<u>94.627</u>	<u>95.323</u>
E	UKUPNA PASIVA		<u>56.390.801</u>	<u>45.808.468</u>

Napomene na narednim stranama
čine sastavni dio ovih finansijskih iskaza.

ISKAZ O PROMJENAMA NA KAPITALU
Za godinu koja se završava 31. decembra 2014. godine
(Iznosi u EUR)

<u>Sadržaj / opis</u>	<u>Osnovni kapital</u>	<u>Neraspoređena dobit</u>	<u>Ukupno</u>
Stanje, 1. januara 2013.	26.951.606	9.419.094	36.370.700
Prenos	9.419.094	(9.419.094)	-
Neto dobit tekuće godine	<u>-</u>	<u>9.311.147</u>	<u>9.311.147</u>
Stanje, 31. decembra 2013.	<u>36.370.700</u>	<u>9.311.147</u>	<u>45.681.847</u>
Prenos	9.311.147	(9.311.147)	-
Neto dobit tekuće godine	<u>-</u>	<u>10.608.031</u>	<u>10.608.031</u>
Stanje, 31. decembra 2014.	<u>45.681.847</u>	<u>10.608.031</u>	<u>56.289.878</u>

Napomene na narednim stranama
čine sastavni dio ovih finansijskih iskaza.

ISKAZ O TOKOVIMA GOTOVINE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2014. godine
(Iznosi u EUR)

Kategorija/Pozicija	Tekuća 2014. godina	Prethodna 2013. godina
A. Tokovi gotovine iz poslovnih aktivnosti		
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	10.896.239	9.476.065
Prodaja i primljeni avansi	10.786.978	9.315.125
Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	109.155	160.800
Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	106	140
II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	(454.153)	(402.337)
Isplate dobavljačima i dati avansi	(107.512)	(48.217)
Zarade, naknade zarada i ostali lični rashodi	(193.158)	(200.813)
Plaćene kamate	(152.083)	(152.083)
Plaćanja po osnovu ostalih javnih prihoda	(700)	(1.224)
Neto tok gotovine iz poslovnih aktivnosti	10.442.086	9.073.728
B. Tokovi gotovine iz aktivnosti investiranja		
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja	162.941	228.597
Primljene kamate iz aktivnosti investiranja	162.941	228.597
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	(3.467.126)	(1.258.910)
Kupovina nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	(64.682)	(12.400)
Ostali finansijski plasmani (neto odlivi)	(3.402.444)	(1.246.510)
Neto tok gotovine iz aktivnosti investiranja	(3.304.185)	(1.030.313)
D. Neto tok gotovine	7.137.901	8.043.415
E. Gotovina na početku izvještajnog perioda	38.598.339	30.554.924
H. Gotovina na kraju izvještajnog perioda	45.736.240	38.598.339

Napomene na narednim stranama
čine sastavni dio ovih finansijskih iskaza.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2014. godine

1. OSNIVANJE I DJELATNOST

Fond za zaštitu depozita, Podgorica (u daljem tekstu „Fond”) osnovan je u skladu sa Zakonom o zaštiti depozita („Sl. List CG”, br. 40/2003) i zvanično je počeo sa radom 18. novembra 2004. godine upisom u registar Zavoda za statistiku Crne Gore. Novim Zakonom o zaštiti depozita (Sl. List CG br. 44/10 i 40/11), izvršena su dalja usklađivanja sa Direktivom EU (povećanje nivoa zaštite sa 5.000 na 50.000 €, kao skraćanju rokova isplate garantovanih depozita sa 90 na 20 dana), a takođe izvršeno je razdvajanje upravljačke i rukovodne funkcije samog Fonda i to tako što su organi Fonda podijeljeni na Upravni odbor i direktora Fonda.

Poslovne banke, koje imaju licencu Centralne banke Crne Gore, su dužne da, na ime zaštite depozita, plaćaju Fondu premije pod uslovima i na način utvrđenim Zakonom o zaštiti depozita.

Osnovna djelatnost Fonda je da ostvaruje zaštitu depozita u bankama i obavezan je da pri nastanku slučaja (tzv. „zaštićeni slučaj”) u kojem se vrši isplata garantovanih depozita isplati garantovane depozite, kao što se zahtijeva prema Zakonu o zaštiti depozita. Zaštićena depozita obuhvata depozite položene kod banke prije ili na dan nastanka zaštićenog slučaja. Zaštićeni slučaj nastaje danom donošenja rješenja o otvaranju stečajnog postupka nad bankom. Fond će vršiti isplatu garantovanih depozita od 1. januara 2013. godine do iznosa od EUR 50.000 po deponentu, bez obzira na broj i visinu iznosa koje taj deponent posjeduje kod banke nad kojom je otvoren stečajni postupak. U prelaznom periodu od 1. januara do 31. decembra 2011. godine taj iznos je iznosio EUR 20.000, odnosno od 1. januara do 31. decembra 2012. godine EUR 35.000.

Sjedište Fonda je u Podgorici, ul. Miljana Vukova bb.

Na dan 31. decembra 2014. godine, Fond ima sedmoro zaposlenih (31. decembra 2013. godine šestoro zaposlenih).

Članovi Upravnog Odbora Fonda

Centralna banka Crne Gore imenuje Upravni odbor od tri člana. Jednog člana Upravnog odbora na predlog ministarstva finansija, a jednog na predlog Udruženja banaka i finansijskih institucija. Na dan objavljivanja ovih finansijskih iskaza, Upravni Odbor Fonda čine članovi čija su imena prikazana u pregledu koji slijedi:

Ime i prezime	Pozicija
Dr. Velibor Milošević	Viceguverner CBCG, Predsjednik Upravnog odbora
Mr. Bojana Bošković	Generalna direktorica Direktorata za finansijski sistem i unapređenje poslovnog ambijenta, Član Upravnog odbora
Prof. Dr. Marko Backović	Udruženje banaka, Član Upravnog odbora

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH ISKAZA I RAČUNOVODSTVENI METOD

2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih iskaza

Fond ima obavezu da vodi svoje računovodstvene evidencije i sastavlja statutarne finansijske iskaze u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Crne Gore („Sl. list RCG”, br. 69/2005, („Sl. list CG”, 80/2008 i br. 32/2011).

Društvo je u sastavljanju ovih finansijskih iskaza primijenjivalo računovodstvene politike obrazložene u napomeni 3, koje su zasnovane na računovodstvenim i poreskim propisima Crne Gore.

Zvanična valuta u Crnoj Gori i izvještajna valuta Fonda je Euro (EUR).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2014. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH ISKAZA I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)

2.2. Usvajanje novih i izmijenjenih standarda

Standardi i tumačenja na snazi u tekućem periodu

Sljedeće izmjene postojećih standarda, izdatih od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, i tumačenja (IFRIC), izdata od Odbora za tumačenje međunarodnih računovodstvenih standarda, bile su na snazi za tekući period:

- Izmjene IFRS 10 "Konsolidovani finansijski izvještaji", IFRS 12 "Objelodanjanja o učešću u drugim pravnim licima" i IAS 27 "Pojedinačni finansijski izvještaji" – Investicioni entiteti (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2014. godine)
- Izmjene IAS 32 "Finansijski instrumenti: Prezentacija" – Prebijanje finansijske imovine i finansijskih obaveza (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2014. godine),
- Izmjene IAS 36 "Obezbvrđenje sredstava" – Objelodanjanje nadoknadivog iznosa za nefinansijsku imovinu (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2014. godine),
- Izmjene IAS 39 "Finansijski instrumenti: Priznavanje i odmjeravanje – Zamjena derivata i nastavak računovodstva hedžinga" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2014. godine), i
- IFRIC 21 "Dažbine" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2014. godine).

Usvajanje ovih izmjena postojećih standarda nije imalo za rezultat značajnije promjene računovodstvenih politika Fonda.

Standardi i tumačenja koji su izdati ali koji nisu još uvijek u primjeni

Na dan odobravanja ovih finansijskih iskaza, sljedeći novi standardi, izmjene standarda i interpretacije su bile izdate ali nisu postale efektivne:

- IFRS 9 "Finansijski instrumenti" i naknadne izmjene (nije određen datum stupanja na snagu),
- IFRS 14 "Regulatorni račun" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2016. godine),
- IFRS 15 "Prihodi od ugovora sa kupcima" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2016. godine),
- Izmjene IFRS 10 "Konsolidovani finansijski izvještaji" i IAS 28 "Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate" – Prodaja ili učešće u imovini između investitora i pridruženog entiteta ili zajedničkog poduhvata (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2016. godine),
- Izmjene IFRS 10 "Konsolidovani finansijski izvještaji", IFRS 12 „Objelodanjanja o učešću u drugim pravnim licima" i IAS 28 "Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate" – Investirani entiteti: Primjenjivanje izuzetaka u konsolidaciji (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2016. godine),
- Izmjene IFRS 11 "Zajednički aranžmani" – računovodstvo spajanja interesa u zajedničkim poslovima (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2016. godine),
- Izmjene IAS 1 "Prezentacija finansijskih izvještaja" – Inicijativa za objelodanjanje (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2016. godine),
- Izmjene IAS 16 "Nekretnine, postrojenja i oprema" i IAS 38 "Nematerijalna ulaganja" – objašnjenje prihvatljivih metoda amortizacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2016. godine),
- Izmjene IAS 16 "Nekretnine, postrojenja i oprema" i IAS 41 "Poljoprivreda" – Poljoprivreda: biološka sredstva koja su predmet ubiranja (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2016. godine),
- Izmjene IAS 19 "Primanja zaposlenih" – Planovi definisanih primanja: Doprinosi za zaposlene (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2014. godine),
- IAS 27 "Pojedinačni finansijski izvještaji" – Kapitalni metod u pojedinačnim finansijskim izvještajima (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2016. godine),
- Izmjene raznih Standarda "Unaprijeđenja IFRS (period 2010. - 2012.)" koja su rezultat godišnjeg unaprijeđenja IFRS (IFRS 2, IFRS 3, IFRS 8, IFRS 13, IAS 16, IAS 24 i IAS 38), sa ciljem otklanjanja neusaglašenosti i usaglašavanja teksta (izmjene bi trebalo da se primjene za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2014. godine),

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2014. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH ISKAZA I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)

2.2. Usvajanje novih i izmijenjenih standarda (nastavak)

- Izmjene raznih Standarda "Unaprijeđenja IFRS (period 2011. - 2013.)" koja su rezultat godišnjeg unaprijeđenja IFRS (IFRS 1, IFRS 3, IFRS 13 i IAS 40), sa ciljem otklanjanja neusaglašenosti i usaglašavanja teksta (izmjene bi trebalo da se primjene za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2014. godine), i
- Izmjene raznih Standarda "Unaprijeđenja IFRS (period 2012. - 2014.)" koja su rezultat godišnjeg unaprijeđenja IFRS (IFRS 5, IFRS 7, IAS 19 i IAS 34), sa ciljem otklanjanja neusaglašenosti i usaglašavanja teksta (izmjene bi trebalo da se primjene za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2016. godine).

Rukovodstvo Fonda je izabralo da ne usvoji ove standarde, izmjene i tumačenja prije nego što oni stupe na snagu. Rukovodstvo predviđa da usvajanje ovih standarda, izmjena i tumačenja neće imati materijalan uticaj na finansijske iskaze Fonda u periodu inicijalne primjene.

2.3. Korišćenje procjenjivanja

Prezentacija finansijskih iskaza zahtijeva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procjena, objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih iskaza, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih iskaza, a budući stvarni rezultati mogu da se razlikuju od procijenjenih iznosa.

Ove procjene se najvećim dijelom odnose na procjene korisnog vijeka upotrebe opreme.

2.4. Načelo nastavka poslovanja

Priloženi finansijski iskazi za 2014. godinu sastavljeni su uz pretpostavku njegovog kontinuiranog nastavka poslovanja i ne sadrže korekcije, koje bi eventualno bile potrebne ukoliko Fond ne bude u mogućnosti da nastavi sa poslovanjem u skladu sa konceptom stalnosti poslovanja.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Fond je u sastavljanju ovih finansijskih iskaza primjenjivao sljedeće računovodstvene politike:

3.1. Priznavanje prihoda

Prihodi od premija za zaštitu depozita

Prihodi od premija za zaštitu depozita predstavljaju sredstva koja su poslovne banke u Crnoj Gori u obavezi da uplate Fondu u skladu sa Zakonom o zaštiti depozita („Sl. List CG“, br. 44/10 i 40/11) i odluci o visini premije koju banke plaćaju Fondu („Sl. List CG“ br.58/11).

Prihodi od premija za zaštitu depozita Fonda obezbjeđuju se iz:

- početnih premija;
- redovne premije

Banka kojoj je izdata dozvola za rad od strane Centralne banke Crne Gore dužna je da, prije početka obavljanja djelatnosti, na račun Fonda uplati početnu premiju u iznosu EUR 50.000.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2014. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.1. Priznavanje prihoda (nastavak)

Banke su dužne da godišnje premije za zaštitu depozita uplaćuju Fondu u ratama tromjesečno, odnosno kroz redovnu premiju, s tim da se početak tromjesečja računa od prvog dana januara, aprila, jula i oktobra tekuće godine. Osnovicu za obračun redovne premije čini prosjek ukupnih depozita banke posljednjeg dana svakog mjeseca u prethodnom tromjesečju. Stopa za obračun redovne premije ne može biti viša od 0,5%. Odluka o visini stope za obračun redovne premije i načinu obračuna donosi Upravni odbor, po pravilu do kraja novembra tekuće godine za narednu. Banke su dužne da redovnu premiju plaćaju početkom tromjesečja za tekuće tromjesečje, najkasnije u roku od osam dana od dana prijema fakture Fonda.

Fond je u toku 2014. godine obračunavao godišnju premiju. Visina godišnje premije utvrđuje se za svaku poslovnu godinu i objavljuje se u Službenom listu Crne Gore. Godišnja premija za 2014. godinu iznosi 0,5% osnove, koju čini prosječan iznos ukupnih depozita posljednjeg dana svakog mjeseca u godini. Godišnja premija se obračunava i naplaćuje tromjesečno, primjenom 1/4 gore navedene stope (0,125 %), na osnovicu koju čini prosjek ukupnih depozita posljednjeg dana svakog mjeseca za prethodno tromjesečje.

Odlukom o utvrđivanju visine redovne premije, Upravni odbor može utvrditi različite visine premije prema rejtingu i stepenu rizičnosti poslovanja pojedinih banaka (diferencirane premije).

Centralna banka Crne Gore dostavlja Fondu podatke o ocjeni rejtinga banke i stepenu rizičnosti njenog poslovanja.

Kada sredstva Fonda dostignu nivo od 10% garantovanih depozita, Upravni odbor Fonda može donijeti odluku o smanjenju stope redovne premije, odnosno privremeno obustaviti naplatu redovne premije.

Prihodi od donacija

Donacije primljene u svrhe kupovine opreme odnosno donacije u vidu nenovčanih davanja prikazuju se kao razgraničeni prihodi i amortizuju se u toku korisnog vijeka trajanja donirane opreme. Iznos amortizacije donirane opreme evidentira se kao ostali poslovni prihod tokom korisnog vijeka trajanja donirane opreme.

Prihodi od tehničke i finansijske pomoći Centralne banke Crne Gore

Prihodi po osnovu tehničke pomoći Centralne banke Crne Gore predstavljaju novčana sredstva bespovratno odobrena Fondu u cilju privremenog finansiranja njegovog poslovanja. Primljena sredstva priznaju se kao prihod na sistematskoj i racionalnoj osnovi tokom perioda, u iznosu neophodnom da se pokriju troškovi redovnog poslovanja. Prihodima iskazanim u iskazu o ukupnom rezultatu u tekućem periodu sučeljavaju se njima pripadajući troškovi.

3.2. Naknade zaposlenim

/i/ Doprinosi kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih

U skladu sa propisima koji se primjenjuju u Crnoj Gori, Fond je u obavezi da plaća doprinose državnim fondovima kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Ove obaveze uključuju doprinose za zaposlene na teret poslodavca u iznosima obračunatim po stopama propisanim relevantnim zakonskim propisima. Fond je, takođe, obavezan da od bruto plata zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Doprinosi na teret poslodavca i doprinosi na teret zaposlenog se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose.

/ii/ Obaveze po osnovu otpremnina

Sadašnja vrijednost ostalih budućih obaveza po Opštem kolektivnom ugovoru kao što su otpremnine za odlazak u penziju nakon ispunjavanja uslova, po procjeni rukovodstva Fonda nema materijalno značajnog efekta na finansijske iskaze posmatrane u cjelini i zbog toga u ovim finansijskim iskazima nisu izvršena rezervisanja po osnovu beneficija zaposlenih.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2014. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.3. Pozitivne i negativne kursne razlike

Sva sredstva i obaveze u stranim sredstvima plaćanja su preračunati u EUR primjenom zvaničnih deviznih kurseva važećih na dan iskaza o finansijskoj poziciji objavljenih od strane Centralne banke Crne Gore.

Poslovne promjene u stranim sredstvima plaćanja tokom godine preračunavaju se u EUR po zvaničnim deviznim kursovima važećim na dan poslovne promjene.

Pozitivne i negativne kursne razlike koje nastaju preračunom sredstava i obaveza iskazanih u stranim sredstvima plaćanja i preračunom transakcija u toku godine knjiže se u korist ili na teret iskaza o ukupnom rezultatu.

3.4. Porezi

U skladu sa Zakonom o zaštiti depozita, Fond je oslobođen plaćanja poreza, dažbina i taksu pri obavljanju poslova zaštite depozita.

3.5. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja se evidentiraju po nabavnoj vrijednosti i odnose se na kupljene softvere. Nabavnu vrijednost nematerijalnih ulaganja čini vrijednost po fakturi dobavljača, uvećana za sve troškove dovođenja navedenih ulaganja u stanje funkcionalne upotrebljivosti.

3.6. Nekretnine, postrojenja, oprema i biološka sredstva

Oprema se evidentira po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za ukupnu akumuliranu ispravku vrijednosti i eventualne ukupne akumulirane gubitke zbog obezvređenja vrijednosti. Nabavnu vrijednost čini vrijednost po fakturi dobavljača, uvećana za sve troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

Naknadni troškovi: troškovi zamjene djelova opreme (ugradnja novih rezervnih djelova), priznaju se kao povećanje sadašnje vrijednosti opreme ako je vjerovatno da će po tom osnovu doći do priliva budućih ekonomskih koristi i ako se ti troškovi mogu pouzdano izmjeriti.

Troškovi tekućeg održavanja i opravki priznaju se kao rashod perioda. Dobici ili gubici koji se javljaju prilikom rashodovanja ili prodaje opreme, iskazuju se u iskazu o ukupnom rezultatu kao dio ostalih poslovnih prihoda ili ostalih poslovnih rashoda.

3.7. Amortizacija

Amortizacija nematerijalnih ulaganja i opreme obračunava se na nabavnu vrijednost, primjenom proporcionalnog metoda u cilju otpisa u toku njihovog korisnog vijeka trajanja.

Primijenjene stope amortizacije su sljedeće:

	<u>Stopa amortizacije (%)</u>
Licence za korišćenje softvera	20,00
Računari i računarska oprema	20,00 – 33,33
Tehnička oprema	12,50 – 20,00
Kancelarijski namještaj	10,00 – 12,50

3.8. Finansijski instrumenti

Finansijska imovina razvrstana je u sljedeće kategorije: „Kratkoročni finansijski plasmani koji se drže do dospelja“, „potraživanja“ i „novčana sredstva i novčani ekvivalenti“. Klasifikacija finansijske imovine zavisi od prirode i namjene finansijskog sredstva i utvrđena je u vrijeme početnog priznanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2014. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.8. Finansijski instrumenti (nastavak)

Metod efektivne kamatne stope

Metod efektivne kamatne stope je metod obračuna amortiziranog troška finansijske imovine i rasporeda prihoda od kamata tokom određenog perioda. Efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja tačno diskontuje procjenjena buduća novčana plaćanja ili primitke (uključujući sve naknade za plaćene i primljene stavke koje čine integralni dio efektivne kamatne stope, troškova transakcije i ostalih premija ili popusta) kroz očekivani vijek trajanja finansijskog instrumenta ili, gdje je to moguće, kraćeg perioda.

Kratkoročni finansijski plasmani koji se drže do dospjeća

Kratkoročni finansijski plasmani koji se drže do dospjeća predstavljaju nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim i odredivim isplatama i fiksnim dospjećem, i za koja rukovodstvo Fonda ima pozitivnu namjeru i sposobnosti da ih drži do roka dospjeća. Ulaganja koja se drže do dospjeća se odnose na Državne zapise emitovane od strane Ministarstva finansija Crne Gore.

Navedeni plasmani iskazani su po amortiziranom trošku koristeći metod efektivne kamatne stope umanjen za umanjenje vrijednosti na osnovu procjene rukovodstva o njihovoj vjerovatnoj naplativosti.

Potraživanja iz poslovnih odnosa

Potraživanja po osnovu premija i ostala potraživanja iz poslovnih odnosa sa fiksnim ili utvrdivim plaćanjima koja se ne kotiraju na aktivnom tržištu mjere se po amortizovanom trošku koristeći metod efektivne kamatne stope umanjen za umanjenje vrijednosti na osnovu procjene rukovodstva o njihovoj vjerovatnoj naplativosti.

Novčana sredstva i novčani ekvivalenti

U iskazu o novčanim tokovima, pod novčanim sredstvima i novčanim ekvivalentima podrazumijevaju se novčana sredstva na računima kod Centralne banke Crne Gore i novčana sredstva oročena kod Centralne banke Crne Gore na period do tri mjeseca, koja se mogu brzo konvertovati u poznate iznose gotovine uz beznačajan rizik od promjene vrijednosti.

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine

Finansijska imovina se evaluira sa ciljem identifikacije indikatora umanjenja vrijednosti na datum sastavljanja finansijskih iskaza. Finansijska imovina je pretrpjela umanjenje vrijednosti tamo gdje je dokazano da, kao rezultat jednog ili više događaja koji su se desili nakon početnog priznanja finansijske imovine, procijenjeni buduću novčani tokovi investicije su izmijenjeni.

Objektivni dokaz umanjenja finansijske imovine može uključiti:

- značajnu finansijsku teškoću pravnog lica – strane pod ugovorom; ili
- kašnjenje ili propust u plaćanju kamata ili premije; ili
- kada postane vjerovatno da će dužnik otići pod stečaj ili finansijsku reorganizaciju

Knjigovodstvena vrijednost potraživanja po osnovu premija umanjuje se upotrebom računa umanjenja vrijednosti. Kada je potraživanje nenaplativo, otpisuje se preko računa umanjenja vrijednosti. Naknadne naplate ranije otpisanih iznosa se knjiže na teret umanjenja vrijednosti. Promjene u knjigovodstvenoj vrijednosti računa umanjenja vrijednosti se priznaju u iskazu o ukupnom rezultatu.

Ako se u sljedećem periodu iznos gubitka od umanjenja smanji i smanjenje se objektivno može povezati sa događajem koji je nastao nakon priznavanja umanjenja vrijednosti, prethodno priznati gubitak od umanjenja vrijednosti se ispravlja kroz iskaz o ukupnom rezultatu u mjeri koja neće rezultirati knjigovodstvenim iznosom većim nego što bi bio amortizovani trošak da nije došlo do priznavanja umanjenja vrijednosti na datum kada je umanjenje vrijednosti ispravljeno.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2014. godine**3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)****3.8. Finansijski instrumenti (nastavak)***Prestanak priznavanja finansijske imovine*

Fond prestaje priznavati finansijsku imovinu samo kada ugovorna prava na novčane tokove od finansijske imovine isteknu; ili ako prenese finansijsku imovinu, pa samim tim i sve rizike i nagrade od vlasništva sredstva na drugi subjekt. Ako Fond ne prenese niti zadrži suštinski sve rizike i povrate od vlasništva i zadrži kontrolu nad finansijskom imovinom, Fond nastavlja da priznaje finansijsku imovinu.

Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze, uključujući i obaveze po kreditima, se početno priznaju po fer vrijednosti, umanjenoj za transakcijske troškove. Ostale finansijske obaveze se naknadno vrijednuju po amortizovanom trošku koristeći metodu efektivne kamatne stope. Metoda efektivne kamate je metoda obračuna troškova amortizacije finansijske obaveze i određivanja troška kamate za relevantni period. Efektivna kamatna stopa je stopa koja tačno diskontuje procijenjena buduća plaćanja u gotovini kroz očekivani period trajanja finansijske obaveze, ili, gdje je to moguće, u kraćem periodu.

Prestanak priznavanja finansijske obaveze

Fond prestaje priznavati finansijsku obavezu kada, i samo kada, su obaveze Fonda otpuštene, otkazane ili ističu.

3.9. Uslovne donacije

Uslovne donacije predstavljaju beskamatne obaveze. Uslovne donacije prikazuju se u iznosima primljenih sredstava i nakon ispunjenja uslova predviđenih ugovorima o donaciji mogu biti kapitalizovane. (Napomena 3.1)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2014. godine

4. PRIHODI OD PRODAJE

Prihodi od prodaje u iznosu od EUR 10.787.675 (2013.godine: EUR 9.315.380) se u cjelosti odnose na prihode od premija za zaštitu depozita i predstavljaju sredstva koja su poslovne banke u Crnoj Gori u obavezi da uplate Fondu u skladu sa Zakonom o zaštiti depozita („Sl. List CG“, br. 44/10 i 40/11) i odluci o visini premije koju banke plaćaju Fondu („Sl. List CG“ br.58/11).

5. TROŠKOVI MATERIJALA

	(Iznosi u EUR)	
	Godina koja se završava	
	31. decembra	
	2014.	2013.
	<u> </u>	<u> </u>
Troškovi materijala	3.922	9.649
Troškovi goriva, vode i energije	6.241	6.076
	<u>10.163</u>	<u>15.725</u>

6. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

	(Iznosi u EUR)	
	Godina koja se završava	
	31. decembra	
	2014.	2013.
	<u> </u>	<u> </u>
Troškovi bruto zarada	142.840	137.000
Doprinosi na zarade na teret poslodavca	17.062	16.253
Naknada članovima Upravnog odbora	15.404	15.476
Troškovi službenih putovanja	13.513	11.969
Ostali lični rashodi	4.339	20.115
	<u>193.158</u>	<u>200.813</u>

7. OSTALI POSLOVNI RASHODI

	(Iznosi u EUR)	
	Godina koja se završava	
	31. decembra	
	2014.	2013.
	<u> </u>	<u> </u>
Troškovi reklame i propagande	27.903	18.186
Troškovi stručnih usluga	15.188	9.176
Troškovi PTT usluga	4.820	5.507
Troškovi održavanja	4.035	1.932
Troškovi reprezentacije	4.338	3.907
Troškovi platnog prometa	2.258	1.226
Ostali poslovni rashodi	31.706	6.527
	<u>90.248</u>	<u>46.461</u>

Troškovi reklame i propagande za godinu koja se završava na dan 31. decembra 2014. godine iznose EUR 27.903 (u 2013: 18.186) i u najvećem dijelu se odnose se na usluge pružene u skladu sa Ugovorom o iznajmljivanju termina za reklamu u elektronskim medijima zaključenim sa M.A.S. CODE d.o.o. Podgorica u vrijednosti od EUR 20.168.

Ostali poslovni rashodi za godinu koja se završava na dan 31. decembra 2014. godine u iznosu od EUR 31.707 se najvećem dijelu odnose se troškove članarina u IADI(„International Association of Deposit Insurers“) u vrijednosti od EUR 22.010..

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2014. godine

8. FINANSIJSKI PRIHODI

	(Iznosi u EUR)	
	Godina koja se završava	
	31. decembra 2014.	2013.
Prihodi od kamata po osnovu plasmana:		
- novčanih sredstava Fonda iz premije osiguranja depozita	71.257	28.011
Prihodi od zateznih kamata i kazni po osnovu neblagovremeno uplaćenih premija za zaštitu depozita	34.152	137.418
Prihodi od kamata na Državne zapise (Napomena 13)	173.882	249.350
Ostali prihodi	59	140
	<u>279.350</u>	<u>414.919</u>

9. FINANSIJSKI RASHODI

Finansijski rashodi sa stanjem na dan 31. decembra 2014. godine u iznosu EUR 152.083 (31. decembra 2013. godine u iznosu EUR 152.083) odnose na kamate prema Evropskoj banci za obnovu i razvoj (EBRD). Fond 8. novembra 2010. godine je sa EBRD zaključio Ugovor o "Stand-by" – kreditnom aranžmanu, na iznos od 30.000.000 EUR. Ova sredstva bi bila stavljena na raspolaganje Fondu u slučaju da sredstva Fonda ne bi bila dovoljna za pokriće garantovanog depozita (stečaj banke) u nekoj od banaka iz sistema. Kredit se daje na 15 godina, uz mogućnost da se isti iskoristi u narednih 7 godina. Kamatna stopa od 0.50% se obračunava i plaća u periodu do povlačenja sredstava, a 1.00% u periodu nakon povlačenja sredstava.

10. NEMATERIJALNA ULAGANJA

Kretanje na nematerijalnim ulaganjima za 2014. i 2013. godinu prikazano je u narednoj tabeli:

	(Iznosi u EUR)	
	2014.	2013.
Nabavna vrijednost		
Stanje na početku godine	42.884	14.859
Nabavka u toku godine	-	28.025
Stanje na kraju godine	<u>42.884</u>	<u>42.884</u>
Ispravka vrijednosti		
Stanje na početku godine	14.673	14.423
Amortizacija	5.626	250
Stanje na kraju godine	<u>20.297</u>	<u>14.673</u>
Sadašnja vrijednost 31. decembra	<u>22.585</u>	<u>28.211</u>

Nematerijalna ulaganja sa stanjem na dan 31. decembra 2014. godine najvećim dijelom se odnose na licencu za Oracle softver kao i za softver za obračun isplata osiguranih suma.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2014. godine

11. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

Kretanje na nekretninama, postrojenju i opremi za 2014. i 2013. godinu prikazano je u narednoj tabeli:

	(Iznosi u EUR)			
	Računarska i IT oprema	Kancelarijski namještaj	Ostala oprema	Ukupno
Nabavna vrijednost				
Stanje, 1. januara 2013.	24.718	11.784	19.552	56.054
Nabavke u toku godine	876	-	-	876
Stanje, 31. decembra 2013.	<u>25.594</u>	<u>11.784</u>	<u>19.552</u>	<u>56.930</u>
Stanje, 1. januara 2014.	25.594	11.784	19.552	56.930
Nabavke u toku godine	16.002	3.299	28.881	48.182
Otpis	-	-	(11.392)	(11.392)
Stanje, 31. decembra 2014.	<u>41.596</u>	<u>15.083</u>	<u>37.041</u>	<u>93.720</u>
Ispravka vrijednosti				
Stanje, 1. januara 2013.	19.922	8.674	18.981	47.577
Amortizacija	2.824	853	143	3.820
Stanje, 31. decembra 2013.	<u>22.746</u>	<u>9.527</u>	<u>19.124</u>	<u>51.397</u>
Stanje, 1. januara 2014.	22.746	9.527	19.124	51.397
Amortizacija	4.327	198	2.738	7.263
Otpis	-	-	(10.892)	(10.892)
Stanje, 31. decembra 2014.	<u>27.073</u>	<u>9.725</u>	<u>10.970</u>	<u>47.768</u>
Sadašnja vrijednost				
31. decembra 2014. godine	<u>14.523</u>	<u>5.358</u>	<u>26.071</u>	<u>45.952</u>
31. decembra 2013. godine	<u>2.848</u>	<u>2.257</u>	<u>428</u>	<u>5.533</u>

12. POTRAŽIVANJA

	(Iznosi u EUR)	
	31. decembar 2014.	31. decembar 2013.
Obračunati prihodi po osnovu kamata na plasirana sredstva:		
- obračunata kamata na Državne zapise	43.086	32.145
- obračunata kamata na sredstva kod Centralne banke Crne Gore	<u>1.697</u>	<u>5.443</u>
	<u>44.783</u>	<u>37.588</u>

13. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Kratkoročni finansijski plasmani - državni zapisi, koji sa stanjem na dan 31. decembra 2014. godine iznose EUR 10.541.241 (2013. godine: EUR 7.138.797), predstavljaju dužničke hartije od vrijednosti koje izdaje Centralna banka Crne Gore u ime Ministarstva finansija Crne Gore.

Zapisi u vlasništvu Fonda su zapisi kupljeni u periodu od 17. jula 2014. godine do 24. decembra 2014. godine, na period od šest mjeseci (dospijevaju u periodu od 14. januar 2015. godine do 24. juna 2015. godine), sa stopom prinosa od 0.3% do 1.20%.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2014. godine

14. NOVČANA SREDSTVA I NOVČANI EKVIVALENTI

	(Iznosi u EUR)	
	31. decembar 2014.	31. decembar 2013.
Žiro račun	84.540	3.723.198
Blagajna	2.564	1.008
	<u>87.104</u>	<u>3.724.206</u>
Novčani ekvivalenti – kamatonosni depoziti	<u>45.649.136</u>	<u>34.874.133</u>
	<u><u>45.736.240</u></u>	<u><u>38.598.339</u></u>

Novčani ekvivalenti sa stanjem na dan 31. decembra 2014. godine u iznosu od EUR 45.649.136 predstavljaju kratkoročno oročene depozite kod Centralne banke Crne Gore („Centralna banka“).

U skladu sa Ugovorom o upravljanju sredstvima koji je stupio na snagu 7. maja 2012. godine, Upravni odbor Fonda je angažovao i ovlastio Centralnu banku da kao Asset menadžer upravlja raspoloživim sredstvima Fonda. U skladu sa navedenim, Centralna banka daje naloge za ulaganje u depozite i kupovinu i prodaju portfolio investicija za račun Fonda kod banke ili dilera kojeg odabere i koji, prema informacijama dostupnim Centralnoj banci, nudi sigurnost, likvidnost i najpovoljniji prinos za Fond u datom trenutku.

Primarni cilj svih investicionih odluka jeste sigurnost, u cilju zaštite kapitala Fonda. Fond investira sredstva u dužničke instrumente, koje je jedna od međunarodno priznatih agencija za rangiranje, minimalno rangirala oznakom: Standard & Poor's A/A- 1, Moody's A2/P-1, Fitch A/F1. Investicije u akcije i investicije koje nose veći rizik su isključene:

- dužničke hartije od vrijednosti u EUR izdate od banke, finansijske institucije ili države koje imaju kreditni rejting utvrđen od međunarodno priznatih rejting agencija, a koji nije niži od rejtinga „A“ ili „P1“;
- depozite u EUR, položeni u bankama zemalja članica EU ili OECD koje imaju kreditni rejting utvrđen od međunarodno priznate rejting agencije, a koji nije niži od rejtinga „P1“.

Izuzetno od prethodno navedenog, Fond može investirati sredstva i u dužničke hartije od vrijednosti u EUR izdate i garantovane od strane države Crne Gore u iznosu od 20% ukupnog investicionog portfolia, kao i depozite u EUR kod Centralne banke.

Centralna banka će upravljati sredstvima Fonda samostalno, bez posebnih instrukcija, u skladu sa aktima Centralne banke za upravljanje međunarodnim rezervama, a poštujući pri tome načela Investicione politike Fonda.

U skladu sa uslovima Ugovora o Asset menadžmentu, na raspoloživa sredstva Fonda obračunava se kamata koja se pripisuje depozitu, osim u slučaju kada Fond naloži drugačije.

Na dan 31. decembra 2014.godine, Centralna banka cjelokupan iznos kamatonosnih depozita Fonda drži plasirano kod dvije banke u zemljama Evropske unije koje su saglasno ugovoru sa Centralnom bankom kod međunarodno priznate agencija za rangiranje - Standard & Poor's, rangirane oznakom A/A-1.

15. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE I PVR

	(Iznosi u EUR)	
	31. decembar 2014.	31. decembar 2013.
Obračunate obaveze za kamate EBRD	60.833	60.833
Razgraničene donacije Centralne banke Crne Gore po osnovu tehničke i finansijske pomoći	31.752	31.752
Razgraničene donacije za nabavljenu opremu	2.042	2.738
	<u>94.627</u>	<u>95.323</u>

15. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE I PVR (nastavak)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2014. godine

Promjene na razgraničenim prihodima od donacija za nabavku opreme su prikazane u pregledu koji slijedi:

	(Iznosi u EUR)	
	Godina koja se završava	
	31. decembra	2013.
	2014.	2013.
Stanje, na početku godine	2.738	2.992
Amortizacija donirane opreme	(696)	(254)
Stanje, na kraju godine	<u>2.042</u>	<u>2.738</u>

16. FINANSIJSKI INSTRUMENTI

16.1 Značajne računovodstvene politike

U napomeni 3 uz finansijske iskaze objavljene su pojedinosti značajnih računovodstvenih politika i usvojenih metoda, uključujući kriterijume objelodanjivanja, osnove za mjerenje i priznavanje prihoda i rashoda nastalih sa aspekta svake kategorije finansijskog instrumenta pojedinačno, finansijskih obaveza i kapitalnih instrumenata.

16.2 Kategorije finansijskih instrumenata

	(Iznosi u EUR)	
	31. decembar 2014.	31. decembar 2013.
Finansijska imovina		
Kredit i potraživanja (uključujući novčana sredstva i novčane ekvivalente)	45.781.023	38.635.927
Kratkoročni finansijski plasmani	10.541.241	7.138.797
	<u>56.322.264</u>	<u>45.774.724</u>
Finansijske obaveze		
Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze	67.130	92.131

16.3 Ciljevi upravljanja finansijskim rizikom

Fond je u svom redovnom poslovanju u različitom obimu izloženo određenim finansijskim rizicima i to: tržišni rizik (koji obuhvata rizik od promjene kursa stranih valuta, rizik od promjene kamatnih stopa i rizik od promjene cijena), rizik likvidnosti i kreditni rizik. Upravljanje rizicima u Fondu je usmjereno na minimiziranje potencijalnih negativnih uticaja na finansijski položaj i poslovanje Fonda u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta. Upravljanje rizicima definisano je računovodstvenim politikama, finansijskim politikama i Statutom Fonda, usvojenim od strane Upravnog odbora Fonda.

16.4 Tržišni rizik

(a) *Rizik od promjene kursa stranih valuta*

Rukovodstvo Fonda smatra da Fond nije značajno izložen riziku od promjene kursa stranih valuta prilikom poslovanja u zemlji i inostranstvu, jer se sve poslovne transakcije obavljaju u lokalnoj valuti EUR.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2014. godine

16. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

16.4 Tržišni rizik (nastavak)

(b) Rizik od promjene kamatnih stopa

Rizik za Fond od promjena fer vrijednosti kamatnih stopa proističe prvenstveno iz potraživanja po osnovu oročenih depozita kod Centralne banke. Sredstva su oročena po kamatnim stopama koje su po odlukama Centralne banke promjenljive i izlažu Fond kamatnom riziku tokova gotovine, dok depoziti po fiksnim kamatnim stopama izlažu Fond riziku promjene fer vrijednosti kamatnih stopa.

Obzirom da Fond nema značajne kamatonosne obaveze, rashodi Fonda su u značajnoj mjeri nezavisni od promjene tržišnih kamatnih stopa.

(c) Rizik od promjene cijena

Fond nije izloženo riziku promjena cijena usluga, jer se ne suočava sa konkurencijom u oblasti u kojima Fond pruža usluge.

(d) Potraživanja

Struktura potraživanja od klijenata na dan 31. decembra 2014. godine prikazana je u tabeli koja slijedi:

	Bruto izloženost	Ispravka vrijednosti	(Iznosi u EUR) Neto izloženost
Nedospjela potraživanja od klijenata	44.783	-	44.783
Dospjela, neispravljen potraživanja od klijenata	-	-	-
	<u>44.783</u>	<u>-</u>	<u>44.783</u>

Struktura potraživanja od kupaca na dan 31. decembra 2013. godine prikazana je u tabeli koja slijedi:

	Bruto izloženost	Ispravka vrednosti	(Iznosi u EUR) Neto izloženost
Nedospjela potraživanja od klijenata	37.588	-	37.588
Dospjela, neispravljen potraživanja od klijenata	-	-	-
	<u>37.588</u>	<u>-</u>	<u>37.588</u>

16.5 Rizik likvidnosti

Konačna odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti je na rukovodstvu Fonda koje je uspostavilo odgovarajući sistem upravljanja za potrebe kratkoročnog, srednjoročnog i dugoročnog finansiranja Fonda kao i upravljanjem likvidnošću. Fond upravlja rizikom likvidnosti održavajući odgovarajuće novčane rezerve kontinuiranim praćenjem planiranog i stvarnog novčanog toka, kao i održavanjem adekvatnog odnosa dospjeća finansijskih sredstava i obaveza.

Tabela rizika likvidnosti

Slijedeća tabela prikazuje detalje preostalih ugovorenih dospjeća finansijskih sredstava i obaveza. Prikazani iznosi zasnovani su na nediskontovanim tokovima gotovine nastalim na osnovu finansijskih sredstava i obaveza na osnovu najranijeg datuma na koji će Fond biti u mogućnosti da potraživanja naplati i izmiri obaveze.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2014. godine

16. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)**16.5 Rizik likvidnosti (nastavak)**

Iznosi u EUR	Do 1 mjeseca	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 6 mjeseci	Od 6 mjeseca do jedne godine	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno!
Finansijska sredstva							
Novčana sredstva i računi depozita kod depozitnih institucija	45.736.240	-	-	-	-	-	45.736.240
Kreditni i potraživanja od klijenata	44.783	-	-	-	-	-	44.783
Harije od vrijednosti koje se drže do dospelosti	-	-	10.541.241	-	-	-	10.541.241
Ukupno:	<u>45.781.023</u>	<u>-</u>	<u>10.541.241</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>56.322.264</u>
Finansijske obaveze							
Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze	6.297	60.833	-	-	-	-	67.130
Ukupno:	<u>6.297</u>	<u>60.833</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>67.130</u>
Neusklađena ročnost:							
31. decembar 2014. godine	<u>45.774.726</u>	<u>(60.833)</u>	<u>10.541.241</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>56.255.134</u>
31. decembar 2013. godine	<u>38.604.630</u>	<u>2.350.163</u>	<u>4.727.801</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>45.682.594</u>
Kumulativna neusklađenost:							
31. decembar 2014. godine	<u>45.774.726</u>	<u>45.713.893</u>	<u>56.255.134</u>	<u>56.255.134</u>	<u>56.255.134</u>	<u>56.255.134</u>	
31. decembar 2013. godine	<u>38.604.630</u>	<u>40.954.793</u>	<u>45.682.594</u>	<u>45.682.594</u>	<u>45.682.594</u>	<u>45.682.594</u>	

16.6 Kreditni rizik

Kreditni rizik predstavlja rizik da dužnici neće biti u mogućnosti da svoja dugovanja prema Fondu izmire u potpunosti i na vrijeme, što bi imalo za rezultat finansijski gubitak za Fond. Fond je usvojio politiku na osnovu koje saraduje isključivo sa licima sa dobrom kreditnom sposobnošću i uz dovoljno sredstava obezbjeđenja, gdje god je to moguće, kao način ublažavanja rizika od finansijskog gubitka koji nastaje kada dužnici Fonda ne ispunjavaju svoje obaveze. Fond stupa u transakcije sa licima čija je kreditna sposobnost svrstana na isti nivo kao i ulaganje, ili je njihova kreditna sposobnost bolje rangirana.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2014. godine

16. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

16.7 Fer vrijednosti finansijskih sredstava i obaveza

	31. decembar 2014.		(Iznosi u EUR) 31. decembar 2013.	
	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost
<i>Finansijska imovina</i>				
Kredit i potraživanja (uključujući novčana sredstva i novčane ekvivalente)	45.781.023	45.781.023	38.635.927	38.635.927
Kratkoročni finansijski plasmani	10.541.241	10.541.241	7.138.797	7.138.797
<i>Finansijske obaveze</i>				
Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze	67.130	67.130	92.131	92.131

16.8. Upravljanje finansijskim rizikom

Poslovne aktivnosti Fonda ne izlažu Fond finansijskim rizicima, osim rizika promjene kamatnih stopa. Postoji formalni okvir za upravljanje finansijskim rizicima koji je uspostavljen u Fondu i koji je u nadležnosti Upravnog odbora Fonda. Cilj Upravnog odbora fonda kada je upravljanje finansijskim rizicima u pitanju je ublažavanje rizika i minimiziranje gubitaka koji oni eventualno mogu da prouzrokuju.

17. SUDSKI SPOROVI

Društvo sa stanjem na dan 31. decembra 2014. godine nema sudskih sporova u kojima se javlja kao tuženi ili kao tužilac.

18. PORESKI RIZICI

Crna Gora trenutno ima više zakona koji regulišu razne poreze uvedene od strane nadležnih organa. Porezi koji se plaćaju uključuju porez na dodatu vrijednost, porez na dobitak i poreze na zarade (socijalne poreze), zajedno sa drugim porezima koji ne zavise od rezultata poslovanja. Pored toga, zakoni kojima se regulišu ovi porezi nisu bili primjenjivani duže vrijeme za razliku od razvijenijih tržišnih privreda, a takođe su i propisi kojima se vrši implementacija ovih zakona često nejasni ili ne postoje. Često postoje razlike u mišljenju među državnim ministarstvima i organizacijama vezano za pravnu interpretaciju zakonskih odredbi što može dovesti do neizvjesnosti. Poreske prijave, zajedno sa drugim oblastima zakonskog regulisanja su predmet pregleda i kontrola od više ovlašćenih organa kojima je zakonom omogućeno propisivanje kazni i zateznih kamata.

Tumačenja poreskih zakona od strane poreskih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Fonda mogu se razlikovati od tumačenja rukovodstva. Kao rezultat iznjetog, transakcije mogu biti osporene od strane poreskih vlasti i Fondu može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata. U skladu sa Zakonom o Poreskoj administraciji Crne Gore („Sl. List CG”, br. 65/01, 80/04, 29/05, 20/11, 28/2012), period zastarjelosti poreske obaveze je 5 godina, što znači da poreske vlasti imaju prava da odrede plaćanje neizmirenih poreskih obaveza u roku od 5 godina od trenutka kada je obaveza nastala.

19. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVJEŠTAVANJA

Nije bilo korektivnih i nekorektivnih događaja nakon izvještajnog perioda.

SPISAK UPOTRIJEBLJENIH SKRAĆENICA:

ANO	<i>Agencija za nadzor osiguranja</i>
CBCG	<i>Centralna banka Crne Gore</i>
EBRD	<i>(European Bank for Reconstruction and Development) Evropska banka za obnovu i razvoj</i>
EFDI	<i>(European Forum of Deposit Insurers) Evropska asocijacija institucija za osiguranje depozita</i>
EC	<i>(European Commission) Evropska komisija</i>
EU	<i>(European Union) Evropska unija</i>
Fond	<i>Fond za zaštitu depozita</i>
FSAP	<i>(Financial Sector Assessment Program) Finansijski sektor za procjene programa</i>
IADI	<i>(International Association of Deposit Insurers) Medjunarodna asocijacija institucija za osiguranje depozita</i>
KHOV	<i>Komisija za hartije od vrijednosti</i>
MF	<i>Ministarsvo finansija</i>
MMF	<i>(International Monetary Fund) Medjunarodni monetarni fond</i>
SB	<i>(World bank) Svjetska banka</i>
UO	<i>Upravni odbor</i>
Zakon	<i>Zakon o zaštiti depozita</i>
94/19 EC	<i>Directive 94/19/EC of the European Parliament and of the Council of 30 May 1994 on deposit-guarantee schemes</i>
2014/49 EC	<i>Directive 2014/49/EC of the European Parliament and of the Council of 16 April 2014 on deposit-guarantee schemes</i>

IZDAVAČ:

Fond za zaštitu depozita
Miljana Vukova b.b.
81000 Podgorica
Tel/Fax: 020 210 466

WEB ADRESA:

www.fzdcg.org

ŠTAMPA:

M-PRINT d.o.o. Podgorica

TIRAŽ:

150 primjeraka

CIP - Каталогизација у публикацији
Национална библиотека Црне Горе , Цетиње

ISSN 1800-9999 = Godišnji izvještaj o radu fonda za
zaštitu depozita
COBISS.CG-ID 21459216

Adresa:
Miljana Vukova b.b.
81000 Podgorica

Tel.:
020 210 466

Fax:
020 210 465

e-mail:
fzd@t-com.me

Web adresa:
www.fzdcg.org

FOND ZA ZAŠTITU DEPOZITA
Podgorica

ISSN 1800-9999

9 771800 999009

FOND ZA ZAŠTITU DEPOZITA